

УКРАЇНА

У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

Інформаційно-бібліографічний бюлетень

Головний редактор

С. В. Полтавець, в.о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Відповідальні за випуск

С. М. Польовик, заввідділу організації та використання документального фонду
ФПУ, канд. наук. із соц. ком.

Реферативні та бібліографічні матеріали підготували

А. Г. Федорчук, А. В. Матвійчук, О. І. Макарова, С. М. Польовик, Т. І. Третяк, Н. О. Моршна,
Т. А. Ставерська, Т. О. Петрова, П. Ф. Стоян, Д. В. Павленко, М. І. Хилько, Д. В. Бондаренко

Заснований у 2011 році
Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна
Тел. (044) 525-54-70
E-mail: fpu@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ

Передрук за погодженням

УКРАЇНА У ВІДГУКАХ ЗАРУБІЖНОЇ ПРЕСИ

(інформаційно-бібліографічний бюлетень)

Випуск 22 (104)

(огляд матеріалів ЗМІ за 16 – 30 листопада 2019 р.)

Київ 2019

ЗМІСТ

ВЕРХОВНА РАДА	4
ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА	5
УПРАВЛІННЯ ТА КАДРИ	5
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА	6
АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ	6
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА	7
НАТО	20
УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ	21
МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	28
МИТНА ПОЛІТИКА	29
ВІЗОВИЙ РЕЖИМ	29
УКРАЇНСЬКА ДІАСПОРА	29
РЕФОРМИ	31
ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	31
ЕКОНОМІКА	33
СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО	34
ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ	35
ПРОБЛЕМИ ЧАЕС	42
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА	43
КІБЕРТЕРОРИЗМ	45
БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ	45
РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ	46
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	47
ІСТОРІЯ	47
ГОЛОДОМОР 1932–33 РР.	48
КУЛЬТУРА ТА НАУКА	49
СПОРТ	54
ТУРИЗМ	54
ДОНБАС	55
ПОЛІТВ'ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ	55
ПРОБЛЕМИ ВРЕГУЛЮВАННЯ СИТУАЦІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ	56
РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ НА ПОДІЇ В УКРАЇНІ	57

ВЕРХОВНА РАДА

У Верховній Раді України відбулися парламентські слухання, присвячені безпеці діяльності журналістів. Вони збіглися з Міжнародним днем припинення безкарності за злочини проти журналістів. Отже, йшлося про проблеми, пов'язані з безпекою працівників медіа і шляхи їхнього вирішення. «Слухання з цієї теми не проводилися принаймні 10 років, а журналісти в Україні були не захищені раніше, не захищені й нині», – про це говорив голова Національної спілки журналістів України С. Томіленко, для якого безпека колег є пріоритетом у діяльності спілки

Вівчарик, Олександр. У Верховній Раді вели мову про безпеку журналістів / О. Вівчарик // Свобода. – Parsippany, NJ, 2019. – 21.11. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%a3-%d0%92%d0%b5%d1%80%d1%85%d0%be%d0%b2%d0%bd%d1%96%d0%b9-%d0%a0%d0%b0%d0%b4%d1%96-%d0%b2%d0%b5%d0%bb%d0%b8-%d0%bc%d0%be%d0%b2%d1%83-%d0%bf%d1%80%d0%be-%d0%b1%d0%b5%d0%b7%d0%bf%d0%b5%d0%ba%d1%83/>).

***

Депутат Верховної Ради України, голова партії «Всеукраїнське об'єднання „Батьківщина”» Ю. Тимошенко лобювала призначення «своїх людей» у Державну продовольчо-зернову компанію України в обмін на підтримку ініціатив Президента В. Зеленського в парламенті. Проте, отримавши відмову, вона вирішила перейти в опозицію до діючого Президента. Президент України В. Зеленський заявив, що лідер партії «Батьківщина» Ю. Тимошенко перейшла в опозицію з міркувань власної вигоди, а не з принципових мотивів. Як повідомляє УКРІНФОРМ з посиланням на ТАСС, про це глава держави написав у своєму телеграм-каналі

В. Зеленский считает, что Ю. Тимошенко ушла в оппозицию, „потому что ей не дают сладкого” = [В. Зеленський вважає, що Ю. Тимошенко пішла в опозицію, „тому що їй не дають солодкого”] // Республика Армения. – Ереван, 2019. – 19.11. (<https://armenpress.am/rus/news/995725/>).

***

Верховна Рада України в першому читанні прийняла проект закону про створення ринку землі. За законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо обігу земель сільськогосподарського призначення» проголосувало 240 народних депутатів: «Слуга народу» – 227, позафракційні – 13, проти проголосували 52 парламентарії. Голосування відбулося, незважаючи на те, що представники опозиційних партій «Батьківщина» і «Опозиційна платформа – За життя» блокували президію і трибуну Ради

На Украине одобрили вызвавший массовые протесты закон о земле = [В Україні схвалили закон про землю, що викликав масові протести] // Молдавские ведомости. –

Кишинев, 2019. – 17.11. (<http://www.vedomosti.md/news/na-ukraine-odobrili-vyzvavshij-massovye-protesty-zakon-o-zem>).

ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА

Державне бюро розслідувань України вимагає згоди парламенту притягнути до кримінальної відповідальності экс-президента П. Порошенка. Скеровано 20 запитів про міжнародну допомогу, із них 14 – у рамках кримінального провадження щодо незаконного переправлення через державний кордон України з використанням завідомо підроблених документів. Запити про правову допомогу до Російської Федерації не скеровувалися в жодному провадженні

Carroll, Oliver. What the effort to prosecute Ukraine's former president says about the current state of the country = [Які зусилля щодо притягнення до відповідальності колишнього Президента України говорять про сучасний стан країни] / O. Carroll // The Independent. – London, 2019. – 18.11. (<https://www.independent.co.uk/voices/editors-letter/ukraine-corruption-trump-zelensky-poroshenko-a9207791.html>).

***

П. Порошенко може стати підозрюваним у порушенні двох статей КК України і може втратити депутатську недоторканність. Відповідні проекти постанов направило в Генпрокуратуру України Державне бюро розслідувань. У партії экс-президента «Європейська Солідарність» уже назвали те, що відбувається, російським замовленням. Експерти вважають, що можливий арешт П. Порошенка може бути вигідний як його бізнес-конкурентам, так і чинній владі. При цьому, як відзначають аналітики, у колишнього українського лідера є негласний імунітет, а кримінальну справу проти себе П. Порошенко цілком може назвати як політично мотивованою

Миронов, Виктор. „Идёт игра”: к чему может привести возможное уголовное преследование Порошенко на Украине = [„Йде гра”: до чого може привести можливе кримінальне переслідування Порошенка в Україні] / В. Миронов, Е. Онищук, Е. Комарова // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 20.11. (<https://www.obzor.lt/news/n54943.html>).

УПРАВЛІННЯ ТА КАДРИ

Президент України В. Зеленський вважає, що литовець А. Абромавичус може залишатися на чолі державного оборонного підприємства України «Укроборонпром». Глава держави зазначив, що А. Абромавичус, маючи громадянство іншої країни, може бути главою концерну, оскільки не є державним службовцем, але ситуації з подвійним громадянством це не виправдовує

В. Зеленский говорит, что А. Абромавичюс вправе оставаться во главе Укроборонпрома = [В. Зеленський говорить, що А. Абромавичус вправі залишатися на

чолі Укроборонпрому] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 27.11. (https://www.obzor.lt/news/n55189.html).

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

Головний комісар у справах діаспори З. Сінанян узяв участь у форумі, організованому Вірменським союзом молоді України в Києві. Як повідомили УКРІНФОРМ в Управлінні головного комісара у справах діаспори, комісар надав великого значення активній діяльності та ініціативі четвертої з найбільших у діаспорі – вірменської громади України. З. Сінанян зазначив, що вся робота зараз спрямована на реалізацію ідеї «потужна Вірменія – сильна діаспора». У форумі взяли участь представники парламенту країни (вірменського походження), а також громадськості, політичних, експертних і ділових кіл

Заре Синанян принял участие в форуме, организованном Армянским союзом молодежи Украины = [Заре Сінанян взяв участь у форумі, організованому Вірменським союзом молоді України] // Республика Армения. – Ереван, 2019. – 17.11. (https://armenpress.am/rus/news/995492/).

АНАЛІТИЧНА ТА ПРОГНОСТИЧНА ІНФОРМАЦІЯ

25 % європейських громадян мають антисемітські погляди, згідно з дослідженням. У Польщі антисемітські погляди більш поширені, ніж у будь-якій з 14 досліджуваних європейських країн. Згідно з опитуванням, 48 % поляків мають таке ставлення, порівняно з 37 % у 2015 р. В Україні кількість таких поглядів зросла з 32 % до 46 % з 2016 р., а в Угорщині – із 40 % до 42 %

Jeder vierte Europäer hegt antisemitische Ansichten = [Кожен четвертий євросець має антисемітські погляди] // Die Welt. – Berlin, 2019. – 21.11. (https://www.welt.de/politik/ausland/article203700148/Antisemitismus-Juden-spraechen-zu-viel-ueber-den-Holocaust-finden-42-Prozent.html?wtrid=onsite.onsitesearch).

***

ООН оприлюднила перший у світі звіт про антисемітизм, що висвітлює проблему. В опитуванні, яке проводилось у період з квітня до червня 2019 р., було виявлено, що антисемітські погляди є найбільш поширеними у Польщі, Україні та Угорщині, і понад 40 % респондентів у кожній країні висловлюють такі погляди. Уряди всіх трьох країн зазнали критики єврейських груп, хоча всі заперечують антисемітську поведінку

Kaplan, Talia. 1 in 4 Europeans hold anti-Semitic beliefs, new survey finds = [1 з 4 європейців дотримуються антисемітських переконань, нові результати дослідження] / T. Kaplan // New York Post. – New York, 2019. – 21.11. (https://nypost.com/2019/11/21/1-in-4-europeans-hold-anti-semitic-beliefs-new-survey-finds/).

***

Українці, росіяни та в'єтнамці становлять 70 % від загальної кількості іноземців не з країн ЄС, які проживають в Чехії. У першому півріччі 2019 р. у країні проживало 140 тис. 503 громадянина України, це на 1 тис. 435 чоловік більше, ніж у першому півріччі минулого року. Українці, в'єтнамці та росіяни становлять 70 % від усіх «чеських» іноземців не з держав Євросоюзу

В Чехии стало больше украинцев и россиян = [У Чехії стало більше українців і росіян] // Пражский экспресс. – Прага, 2019. – 21.11. (<https://www.praque-express.cz/society/70498-v-chehii-stalo-bolshe-ukraintsev-i-rossiyan>).

***

Як пише Business Insider, Центр Мершона з досліджень міжнародної безпеки в Державному університеті Огайо провів опитування серед 2 тис. українців. Людей запитали, що Президент В. Зеленський повинен був зробити під тиском лідера США. Однозначної точки зору не знайшлося. Майже третина опитаних переконана, що Президент України повинен відкласти будь-які розслідування до завершення виборчої кампанії в США. Водночас кожен п'ятий вважає, що Києву все ж варто погодитися на вимоги Д. Трампа, щоб отримати допомогу. Лише 12 % переконані, що В. Зеленський повинен відкинути американські вимоги й втратити допомогу. Автори дослідження роблять з цього висновок, що поведінка президента США скоротила здатність американського уряду впливати на процеси в Україні, а також посіяла сумніви в українському суспільстві щодо того, наскільки сильно Америка підтримує їхню країну в конфлікті з Росією

Nisbet, Erik. Ukrainians have mixed feelings about Trump's 'quid pro quo' = [Українці мають неоднозначні почуття з приводу „quid pro quo” Трампа] / E. Nisbet, O. Kamenchuk // Business Insider. – New York, 2019. – 16.11. (<https://www.businessinsider.com/ukrainian-opinion-about-trump-quid-pro-quo-over-military-id-2019-11>).

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА

Спецпредставник ОБСЄ в ТКГ М. Сайдик на прес-конференції заявив, що тристороння контактна група щодо України виконала всі завдання перед паризьким самітом «нормандської четвірки». У цілому М. Сайдик наголосив, що розвиток подій в регіоні конфлікту останнім часом вселяє певний оптимізм. Він закликав сторони конфлікту зробити все можливе для дотримання режиму тиші, щоб роботу «нормандської четвірки» в Парижі не турбували бойові дії на Донбасі

Контактная группа по Украине заявила о выполнении всех задач перед саммитом „нормандской четверкой” в Париже = [Контактна група по Україні заявила про виконання всіх завдань перед самітом „нормандської четвірки” в Парижі] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 28.11. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1128/c31519-9636189.html>).

***

Президенти Литви і України Г. Науседа і В. Зеленський обговорять відносини України з Європейським Союзом, НАТО і майбутні мирні переговори в східній частині країни. Під час зустрічі лідери також обговорять питання двосторонніх відносин, безпеки та реформ в Україні. Радник з питань зовнішньої політики Г. Науседи А. Скайспіріте напередодні візиту українського Президента сказала, що їхня мета – почути від В. Зеленського, яким буде подальший курс України. Литва є одним з найбільш активних прихильників України в міжнародному співтоваристві, надаючи гуманітарну і військову підтримку країні й допомагаючи реструктуризувати деякі сфери державного сектора

В. Зеленский и Г. Науседа обсудят отношения Украины с ЕС и НАТО, переговоры о мире = [В. Зеленський і Г. Науседа обговорять відносини України з ЄС і НАТО, переговори про мир] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 27.11. (<https://www.obzor.lt/news/n55158.html>).

***

У Талліні відбулася зустріч президентів України та Естонії В. Зеленського та К. Кальюлайд, за підсумками якої сторони підписали спільну заяву щодо подальшої співпраці в різних сферах. В. Зеленський і К. Кальюлайд відзначили, що взаємодія між Україною та Естонією має значний потенціал. В. Зеленський подякував Естонії за цінну підтримку євроатлантичних прагнень України та зусиль української влади щодо реформування свого сектора безпеки й оборони відповідно до стандартів НАТО. В. Зеленський наголосив на важливості гуманітарної, фінансової, технічної та іншої допомоги, яку Естонія надає Україні

Встреча президентов Украины и Эстонии = [Зустріч президентів України і Естонії] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 27.11. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1127/c31519-9635797.html>).

***

Литовський президент Г. Науседа побажав Президенту України В. Зеленському не йти на необґрунтовані вчинки під час переговорів про перемир'я у східній частині України. Лідери України, Росії, Німеччини та Франції 9 грудня мають зустрітися в Парижі для нового раунду переговорів про перемир'я на Донбасі. Г. Науседа висловив надію, що результати майбутніх переговорів знизять напруженість у регіоні, відновлять територіальну цілісність України і дадуть можливість Україні та Росії співпрацювати на рівних. В. Зеленський сказав, що не очікує від майбутньої зустрічі в Парижі великих перемог або швидкого припинення війни

Президент Литвы желает В. Зеленскому не идти на необоснованные уступки на мирных переговорах = [Президент Литви бажає В. Зеленському не йти на необґрунтовані вчинки на мирних переговорах] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 27.11. (<https://www.obzor.lt/news/n55180.html>).

***

Президент України В. Зеленський прибув до столиці Литви Вільнюса, напередодні завершивши свій перший офіційний візит до Естонії. На зустрічі президентів обговорюватимуться двосторонні відносини і відносини України з Євросоюзом і НАТО. Радник з питань зовнішньої політики литовського президента А. Скайспіріте сказала напередодні візиту: «Наша мета – почути від Президента України В. Зеленського, яким буде його подальший курс»

Решетов, Владимир. Зеленский получил сигнал... и прилетел в Вильнюс = [Зеленський отримав сигнал... і прилетів до Вільнюса] / В. Решетов // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 27.11. (<https://haqqin.az/news/163942>).

***

Як пише видання New York Times, Держсекретар США М. Помпео допустив, що потрібно провести розслідування щодо України через підозри її втручання в американські вибори у 2016 р. Цю теорію змови активно просував президент Д. Трамп. А свідки у справі про імпічмент пояснювали, що її вигадали й поширили спецслужби Росії. Видання пише, що нинішні коментарі М. Помпео суперечать його власним словам, сказаним у 2017 р. Тоді він підтримував твердження спецслужб США, що саме Росія провела таємні операції з викрадення й поширення документів Демократичної партії. Видання підкреслює, що Росія поширювала фальшиві «новини», щоб допомогти Д. Трампу перемогти Г. Клінтон

Pompeo Suggests Debunked Ukraine Election Meddling Theory Should Be Probed = [Помпео хоче розслідувати втручання України у вибори США] // The New York Times. – New York, 2019. – 26.11. (<https://www.nytimes.com/reuters/2019/11/26/world/europe/26reuters-usa-trump-impeachment-pompeo.html?searchResultPosition=24>).

***

Президент України В. Зеленський здійснив свій перший офіційний візит до Естонії. Главу України супроводжувала його дружина О. Зеленська, віце-прем'єр – міністр цифрової трансформації М. Федоров, глава МЗС В. Пристайко, міністр оборони А. Загороднюк, міністр інфраструктури В. Криклій і міністр економіки, торгівлі й сільського господарства Т. Милованов. В. Зеленський зустрівся з президентом Естонії К. Кальюлайд. Вона подарувала йому велосипед на честь першого візиту. Президенти взяли участь в естонсько-українському заході Digital Society Sandbox, на якому підписано меморандум про співпрацю в галузі електронних технологій

К. Кальюлайд в честь визита Владимира Зеленского преподнесла ему неожиданный подарок = [К. Кальюлайд в честь візиту В. Зеленського зробила йому несподіваний подарунок] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 26.11. (<https://rus.postimees.ee/6834985/foto-i-video-kalyulayd-v-chest-vizita-vladimira-zelenskogo-prepodnesla-emu-neozhidannuyu-podarok>).

***

Президент Росії В. Путін провів телефонну розмову з українським колегою В. Зеленським, обговоривши, зокрема, передачу Україні суден, затриманих у Керченській протоці. Розмова відбулася з ініціативи Києва напередодні зустрічі в «нормандському форматі», яка запланована на 9 грудня 2019 р. в Парижі. У Кремлі розповіли, що глави держав торкнулися в розмові ситуації з передачею трьох військових суден, які нібито порушили російський держкордон у листопаді 2018 р. У свою чергу Офіс В. Зеленського повідомив у Facebook, що український лідер попросив повернути озброєння, обладнання і документи з переданих Києву катерів і буксира. Крім того, В. Путін обговорив із В. Зеленським газові проблеми, включаючи питання продовження транзиту і відновлення прямих поставок російського газу в Україну. Президенти домовилися продовжити контакти на різних рівнях

Перед вылетом в Эстонию В. Зеленский переговорил с В. Путиным = [Перед вильотом в Естонію В. Зеленський переговорив з В. Путіним] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 26.11. (<https://rus.delfi.ee/daily/russia/pered-vyletom-v-estoniyu-zelenskij-peregovoril-s-putinyt?id=88175805>).

***

В Естонії відбулася зустріч спікера Рійгікогу Х. Пиллуааса і Президента України В. Зеленського. Обидві сторони позитивно відгукнулися про тісне спілкування та співпрацю між двома державами. Під час зустрічі сторони відзначили, що Естонію та Україну пов'язують спільні цінності та історія. Президент України В. Зеленський подякував за дружбу і підтримку. Він зазначив, що в розрахунку на душу населення допомога з боку Естонії є найзначнішою

Пыллуаас – Зеленскому: Эстония продолжит оказывать Украине поддержку = [Пиллуаас – Зеленському: Естонія продовжить надавати Україні підтримку] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 26.11. (<https://rus.postimees.ee/6835423/pylluaas-zelenskomu-estoniya-prodolzhit-okazyvat-ukraine-podderzhku>).

***

Bloomberg пише, що впродовж літа Р. Джуліані обговорював можливість стати представником державного банку України в судових справах. Водночас він публічно тиснув на Київ від імені свого іншого клієнта – президента США. Р. Джуліані не отримав роботу адвоката українського банку. Однак, на думку авторів статті, переговори про це добре ілюструють його бажання вести бізнес за кордоном, а також готовність «влязати» у справи, переповнені потенційними конфліктами. Джерела розповіли Bloomberg, що американця все ж не залучили до участі в судовій суперечці між «ПриватБанком» і його колишнім власником. Адже йому бракувало незалежних знань про діяльність В. Коломойського

Farrell, Greg. Rudy Giuliani Sought Role in Ukraine Bank Case While He Dug for Dirt = [Руді Джуліані відіграв роль у справі банку в Україні] / G. Farrell, D. Krasnolutska // Bloomberg. – New-York, 2019. – 25.11. (<https://www.bloomberg.com/news/articles/2019-11-25/giuliani-sought-role-in-ukraine-bank-case-while-he-dug-for-dirt>).

***

Український бізнесмен Д. Фірташ, який в Австрії зараз очікує рішення суду про можливу екстрадицію в США, як стверджує видання The New York Times, зустрівся з партнерами юриста президента США Д. Трампа Р. Джуліані – Л. Парнасом та І. Фруманом. Вони нібито пропонували йому юридичну допомогу в обмін на інформацію, яка могла б скомпрометувати колишнього віце-президента США Дж. Байдена, політичного суперника Д. Трампа. В інтерв'ю New York Times український олігарх підтвердив факт зустрічі з Л. Парнасом та І. Фруманом, однак сказав, що не займався збором компромату на Дж. Байдена

New York Times: Джуліані искал у Фирташа „компромат” на Байдена = [New York Times: Р. Джуліані шукав у Д. Фирташа „компромат” на Дж. Байдена] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 25.11. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30291278.html>).

***

Білий дім провів конфіденційний аналіз документів, які виявили значні зусилля, спрямовані на те, щоб знайти обґрунтоване виправдання рішення президента Д. Трампа про припинення військової допомоги Україні, повідомила газета Washington Post. На початку серпня електронною поштою М. Малвані попросив Р. Воута, в. о. директора Адміністративно-бюджетного управління (АБУ) Білого дому, представити оновлену інформацію про юридичне обґрунтування призупинення допомоги Україні і про те, на який термін вона може бути відкладена. Електронні листи показують, що Р. Воут і співробітники АБУ стверджували, що затримка допомоги було законною, водночас як представники Ради національної безпеки і Державного департаменту протестували. Допомога була в кінцевому підсумку поновлена 11 вересня 2019 р.

Report: Review details effort to justify Ukraine decision = [Доновідь: Перегляд деталей зусиль обґрунтування рішення по Україні] // The Associated Press. – New York, 2019. – 25.11. (<https://apnews.com/7dc2c206545f4341ba22afdc54e643ca>).

***

Міністри закордонних справ Швеції і Фінляндії відзначають важливу роль Білорусі у врегулюванні конфлікту в Україні. Про це журналістам заявили міністри закордонних справ А. Лінде і П. Хаавісто після спільної зустрічі з О. Лукашенком у Палаці Незалежності

Конога, Полина. Министры иностранных дел Швеции и Финляндии отмечают важную роль Беларуси в урегулировании конфликта в Украине = [Міністри закордонних справ Швеції і Фінляндії відзначають важливу роль Білорусі у врегулюванні конфлікту в Україні] / П. Конога // Советская Белоруссия. – Минск, 2019. – 25.11. (<https://www.sb.by/articles/ministry-inostrannykh-del-shvetsii-i-finlyandii-otmechayut-vazhnyuyu-rol-belarusi-v-uregulirovanii-ko.html>).

***

Ініціатива «Східне партнерство» була запущена з метою поглиблення і зміцнення відносин між ЄС, його державами-членами та шістьма східними країнами-

сусідами: Вірменією, Азербайджаном, Білоруссю, Грузією, Молдовою та Україною. Ставлення до проекту у Європі, та й у самих країнах, охоплених ініціативою, вельми скептичне. Однак у цілому всі зійшлися на тому, що програму треба продовжити. Свою думку про плюси і мінуси «партнерства» висловив держсекретар МЗС Латвії А. Пелшс, відразу заявивши, що поки рано «хоронити» цю програму. Директор Вільнюського відділення Freedom House В. Юрконіс в інтерв'ю «Голосу Америки» заявив, що «Брюссель втягнули в цю гру, і тому дуже важливий голос Вашингтона, особливо після війни в Грузії і Україні»

Расулзаде, Заур. Нужно ли Азербайджану „Восточное партнерство”? Собеседник haqqin.az госсекретарь МИД Латвии = [Чи потрібне Азербайджану „Східне партнерство”? Співрозмовник haqqin.az держсекретар МЗС Латвії] / З. Расулзаде // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 24.11. (<https://haqqin.az/oldage/163686>).

***

У рамках першого інвестиційного саміту Східного партнерства Європейського банку реконструкції і розвитку президент Вірменії А. Саркісян зустрівся в Лондоні з прем'єр-міністром України О. Гончаруком. Президент А. Саркісян зазначив, що у відносинах між двома країнами настав час для практичних кроків, нинішній рівень співпраці недостатній, а можливостей дуже багато. Погодившись з президентом Вірменії, прем'єр-міністр України зазначив, що дві країни мають багато спільного, тісні зв'язки і великий нереалізований потенціал, який потрібно реалізувати

Президент Армении обсудил с премьер-министром Украины вопросы двусторонней повестки = [Президент Вірменії обговорив з прем'єр-міністром України питання двостороннього порядку] // Республика Армения. – Ереван, 2019. – 22.11. (<https://armenpress.am/rus/news/996273/>).

***

Колишній головний радник президента США Д. Трампа з Росії звинуватила своїх союзників-республіканців у «вигаданій розповіді» про втручання України у вибори 2016 р., під час її свідчень у публічних слуханнях щодо імпичменту. Ф. Хілл заявила, що «помилкове» твердження щодо Д. Трампа та України розповсюджується Росією і не повинно повторюватися з «внутрішньополітичних» причин у США. Вона наголосила, що «американська розвідка одностайно дійшла висновку, що в цьому винна Росія»

Riley-Smith, Ben. Trump impeachment hearings: Former US Russia adviser denounces 'fictional' idea that Ukraine meddled in election = [Слухання справи щодо імпичменту Д. Трампа: Колишній радник США з Росії заперечує „вигадану” ідею про те, що Україна втручалася у вибори] / B. Riley-Smith // The Telegraph. – London, 2019. – 21.11. (<https://www.telegraph.co.uk/news/2019/11/21/former-us-russia-advisor-fiona-hill-denounces-fictional-idea/>).

***

Автор статті польського видання пише, що демократи з американського Конгресу підозрюють, що Д. Трамп пов'язав можливість надання військової допомоги Україні з тим, чи почне українське керівництво розслідування корупційної діяльності сина Дж. Байдена на українській території. «Україна опинилася в пастці, а Європа (у т. ч. Польща) не поспішають їй допомагати», – відзначає автор. Без американців, на думку автора, українці будуть приречені на поразку: їм «доведеться остаточно віддати Росії Крим, визнати донбаський конфлікт замороженим на довгі роки за зразком придністровського і змиритися з політичною залежністю від Москви»

Венглярчик, Бартош. Онет Польща: Действия Трампа в отношении Украины радуют россиян, а с польской точки зрения они выглядят пугающими = [Онет Польща: Дії Трампа щодо України радують росіян, а з польської точки зору вони виглядають страшними] / Б. Венглярчик // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 21.11. (<https://www.obzor.lt/news/n54972.html>).

***

Президент України В. Зеленський підтвердив, що під час його зустрічі з першим лідером Казахстану Н. Назарбаєвим йому пропонували «тет-а-тет» з російським колегою В. Путіним. За його словами, вони з Н. Назарбаєвим говорили про встановлення миру на Донбасі. У якийсь момент экс-глава Казахстану порадив заради поліпшення українсько-російських відносин провести зустріч «віч-на-віч» з В. Путіним. В. Зеленський зазначив, що головним форматом для України зараз є «нормандський»

В. Зеленский поведаль о попытке Назарбаева устроить ему тет-а-тет с Путиным = [В. Зеленський розповів про спробу Н. Назарбаєва влаштувати йому тет-а-тет з Путіним] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 21.11. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/11/21/zelenskii-povedal-o-popytke-nazarbaeva-ustroitj-emu-tet-a-tet-s-putinym>).

***

Президент України В. Зеленський заявив, що його країна «втопилася» від питань, пов'язаних зі скандалом Д. Трампа. «У нас є наша країна, у нас є незалежність, у нас є свої проблеми», – поскаржився він після прес-конференції в Києві прибулому з візитом чеському прем'єр-міністру А. Бабішу. На думку автора, глобальна увага на скандалі з Д. Трампом прийшла в той момент, коли Україна намагається здійснити вирішальні реформи, а В. Зеленський виявив роздратування через невблаганну увагу ЗМІ щодо впливу його країни на розслідування імпичменту

Zelensky says Ukraine getting 'tired' of Trump scandal = [В. Зеленський вважає, що Україна „втопилася” від скандалу, пов'язаного з Д. Трампом] // The News. – Karachi, 2019. – 20.11. (<https://www.thenews.com.pk/print/571375-zelensky-says-ukraine-getting-tired-of-trump-scandal>).

***

Міністр закордонних справ України В. Пристайко на спільній прес-конференції з главою МЗС ФРН Х. Маасом заявив, що в Києві готові піти на «розумний

компроміс» на мирних переговорах, які відбудуться в «нормандському форматі». Президент України В. Зеленський, ставши главою держави, пообіцяв закінчити війну. Однак його критики вважають, що він робить занадто багато поступок Москві

Вадим Пристайко: «Україна готова к „разумному компромиссу” с Россией» = [Вадим Пристайко: «Україна готова до „розумного компромісу” з Росією] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 20.11. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30281795.html>).

***

На думку автора статті, 9 грудня в Парижі може відбутися все, що вигідно Кремлю. Д. Песков, речник президента Російської Федерації, підтвердив московському виданню «Коммерсантъ», що 9 грудня в Парижі «під час зустрічі на найвищому рівні в „нормандському форматі” лідерів України, Німеччини, Франції та Росії може відбутися й рандеву тет-а-тет президентів України й Росії». Щоправда, додав, що «за три тижні багато що може статися». Але зауважив, що Президент України «не допускає жорстких висловлювань на адресу Москви, намагається висловлюватися нейтрально»

Голод, Ігор. Українці занепокоєні поступками українського президента Росії / І. Голод // Міст. – New York, 2019. – 20.11. (<http://meest-online.com/ukraine/policy/ukrajintsi-zanepokojeni-postupkami-ukrajinskoho-prezydenta-rosiji/>).

***

Президент України В. Зеленський на брифінгу після зустрічі з прем'єр-міністром Чехії А. Бабішем заявив, що на майбутній зустрічі глав країн-учасниць «нормандської четвірки» хоче обговорити конкретні терміни припинення військового конфлікту на Донбасі

На встрече в „нормандском формате” В.Зеленский хочет обсудить конкретные сроки прекращения военного конфликта в Донбассе = [На зустрічі в „нормандському форматі” В. Зеленський хоче обговорити конкретні терміни припинення військового конфлікту на Донбасі] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 20.11. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1120/c31519-9633797.html>).

***

Майже всю осінь Президент України В. Зеленський говорив про своє бажання якнайшвидше зустрітися у т. зв. «нормандському» форматі з лідерами Німеччини, Франції і Росії. Україні висунули вимоги, які мали бути виконаними, щоб відкрити можливість нормандської зустрічі. Насамперед, це підписання т. зв. «формули Штайнмаєра» і відведення військ у трьох пунктах – Станиці Луганській, Золотому і Петрівському. Коли ці вимоги Україна виконала, зазвучали й інші вимоги. Зокрема, про необхідність продовження дії або ж прийняття нового закону про особливий статус Донбасу. Міністр закордонних справ Росії С. Лавров сказав: «Якщо всі чотири країни-учасниці „нормандського формату” готові зустрічатися 9 грудня, значить умови „дозріли”». На думку автора статті, «під час нормандської зустрічі Президентів України буде важко, адже він може опинитися в ситуації „один проти

трьох», і тут важливо не схибити, не відступити від інтересів України, не погодитися на рішення, які для України не „дозріли”»

Рибаченко, Віктор. Нормандський формат: що „дозріло”? / В. Рибаченко // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 20.11. (<https://www.chasipodii.net/article/23784/>).

***

На слуханнях у Палаті представників США співробітник Ради національної безпеки США, топ-радник щодо України в Білому домі підполковник О. Віндман розповів, що отримував пропозиції зайняти посаду міністра оборони України. За словами О. Віндмана, він тричі протягом поточного року отримував таку пропозицію від О. Данилюка, який на той момент обіймав посаду секретаря Ради національної безпеки України. Він щоразу відкидав їх і повідомляв про це своєму керівництву. У Раді національної безпеки США О. Віндман вважається одним з провідних експертів з українських питань. Як повідомляє CNN, під час надання свідчень підполковник висловив упевненість у тому, що військова допомога Україні була важелем тиску президента США Д. Трампа на Президента України В. Зеленського

Это комичный момент. Американскому подполковнику трижды предлагали должность министра обороны Украины = [Це комічний момент. Американському підполковнику тричі пропонували посаду міністра оборони України] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 20.11. (<https://www.obzor.lt/news/n54974.html>).

***

Президент Росії В. Путін і його французький колега Е. Макрон під час телефонної розмови обмінялися думками щодо подій в Україні та обговорили підготовку до саміту в «нормандському форматі». «Обидві сторони підкреслили, що така зустріч повинна сприяти негайному і повному виконанню мінських угод», – ідеться у заяві Кремля

Putin, Macron ask Kiev to grant Donbass special status: Kremlin = [В. Путін і Е. Макрон просять Київ надати Донбасу особливий статус] // China Daily. – Beijing, 2019. – 19.11. (<https://www.chinadaily.com.cn/a/201911/19/WS5dd38799a310cf3e3557868d.html>).

***

Прем'єр-міністр Чехії А. Бабіш зустрівся з Президентом України В. Зеленським. Виступаючи в Києві перед українськими підприємцями, А. Бабіш зазначив, що Президент України проводить необхідні реформи. А. Бабіш зустрівся в Києві не тільки з главою держави, а й з українським прем'єр-міністром О. Гончаруком та головою парламенту Д. Разумковим. Згідно з офіційними даними, українці є найчисленнішою національністю серед емігрантів у Чехії

Андрей Бабиш встретился с Президентом Украины = [Андрій Бабіш зустрівся з Президентом України] // Информ Прага. – Прага, 2019. – 19.11. (<http://gazeta.cz/article/14815-andrey-babish-vstretilsya-s-prezidentom-ukrainy>).

***

Latvijas Avīze повідомляє, що українські моряки, які були звільнені в рамках обміну засудженими та затриманими громадянами між Росією і Україною, пройдуть реабілітацію в Латвії. МЗС запросить в уряді виділення коштів в розмірі понад 34 тис. євро на ці цілі. Латвійська сторона прийме на лікування 11 українських моряків, кожному з яких дозволено взяти з собою одного члена сім'ї. МЗС Латвії відзначає, що ці витрати відповідають зовнішньополітичним інтересам країни, яка надає гуманітарну допомогу Україні

Латвія видасть 34 тис. євро на лечение украинских моряков, пострадавших от России = [Латвія видасть 34 тис. євро на лікування українських моряків, які постраждали від Росії] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 18.11. (<https://bb.lv/statja/ekonomika/2019/11/18/latviya-vydelit-34-tysyachi-evro-na-lechenie-ukrainskih-moryakov-postradavshih-ot-rf>).

***

Євродепутат, колишній глава МЗС Польщі В. Вашиковський в інтерв'ю українському порталу European Truth запевнив українців у тому, що розбіжності в Європейському парламенті та в самому Європейському Союзі не є чимось негативним для них, тому що російська агресія й українські реформи продовжують залишатися в центрі уваги членів Європарламенту. Політик бачить проблему в деяких західноєвропейських країнах, які, на його думку, не хочуть врегулювати конфлікт на Донбасі і намагаються дійти згоди з Росією. Він зазначив, що Польща буде виступати проти цього. «Україні потрібен європейський курс, який дозволить домогтися економічного зростання, і тоді мешканці Донбасу і навіть Криму проголосували б за повернення назад в Україну», – заявив В. Вашиковський. На його думку, «економіка Росії перебуває в дуже важкому стані, тому через деякий час ситуація може кардинально змінитися, і цілком можливо, що на користь України»

Екс-глава МИД Польши: европейский курс поможет Украине вернуть и Донбасс, и Крым = [Екс-глава МЗС Польщі: європейський курс допоможе Україні повернути і Донбас, і Крим] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 18.11. (<https://www.obzor.lt/news/n54884.html>).

***

Катери «Бердянськ» і «Нікополь», а також буксир «Яни Капу» в супроводі берегової охорони РФ вийшли з акваторії «Генмола» в Керчі. Росія повертає в Україну судна, захоплені в Керченській протоці в листопаді 2018 р. «Процес повернення малих броньованих катерів „Бердянськ” і „Нікополь”, а також буксира „Яни Капу”... вже на завершальному етапі», – заявив помічник Президента України В. Зеленського А. Єрмак виданню «Новий час». У Керченському порту почалося буксирування затриманих українських суден. Першим причал покинув «Яни Капу», потім на буксир був узятий «Бердянськ» з відремонтованою пробоїною на борту, яка була отримана під час захоплення рік тому. За операцією стежать російські прикордонники на суднах. Буксирування з Керчі почалося, передача суден

відбудеться в нейтральних водах найближчим часом. Офіційного підтвердження або спростування цієї інформації поки не надходило

Дата назначена: Россия возвращает Украине захваченные в Черном море корабли = [Дата призначена: Росія повертає Україні захоплені в Чорному морі судна] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 17.11. (<https://rus.delfi.ee/daily/russia/data-naznachena-rossiya-vozyraschaet-ukraine-zahvachennye-v-chernom-more-korabli?id=88088909>).

***

Своїми спостереженнями і роздумами про парламентські вибори в Білорусі поділився директор Центру з проблем європейської інтеграції Ю. Шевцов. «Занадто великі відмінності між нинішньою виборчою кампанією і попередньою я не побачив. І в цьому плюс. Обидві вони проходили в новій міжнародній ситуації, сформованій кризою в Україні. І тоді, і зараз ми бачимо, що зовнішні сили не роблять ніякого істотного втручання в внутрішньобілоруську політику». На думку Ю. Шевцова, «українська криза призвела до того, що суспільство при всій свободі думок згуртувалося навколо чинної влади. Такого ступеня єдності політичної поведінки в країні не було з середини 1990-х років»

Кононович, Евгений. Эксперт: В обществе высокая поддержка курса действующей власти = [Експерт: В суспільстві висока підтримка курсу діючої влади] / Е. Кононович // Советская Белоруссия. – Минск, 2019. – 17.11. (<https://www.sb.by/articles/ekspert-v-obshchestve-vysokaya-podderzhka-kursa-deystvuyushchey-vlasti.html>).

***

The Japan Times пише, що Україна опинилася в центрі нинішньої геополітичної битви між Сходом і Заходом. При цьому США демонструють дедалі менше готовності захищати своїх союзників у Східній Європі, через що Україна виявилася вразливою до зростаючого тиску з боку Росії в переддень вкрай важливих переговорів між українським лідером В. Зеленським та його російським колегою В. Путіним. «Вашингтон досі так і не призначив нікого на посаду спецпредставника США щодо Україні, який повинен допомагати Києву вирішувати питання з урегулюванням підтримуваного Москвою сепаратистського повстання на сході країни», – відзначається в статті

СМИ: Украина считает себя брошенной США = [ЗМІ: Україна вважає себе покинутою США] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 17.11. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/11/17/smi-ukraina-schitaet-sebya-broshennoy-ssha>).

***

У Парижі відбудеться чотиристоронній саміт з метою припинення конфлікту в Україні, на якому президент Росії В. Путін та його український колега В. Зеленський вперше зустрінуться віч-на-віч. Вони приєднаються до президента Франції Е. Макрона та канцлера Німеччини А. Меркель для зустрічі, спрямованої на вирішення конфлікту на Сході України, повідомляє Єлисейський палац. Е. Макрон,

який провів тривалу зустріч у своїй літній резиденції з В. Путіним, впорядкував суперечки, наполягаючи на діалозі з Росією. В інтерв'ю The Economist він сказав, що «якщо ми хочемо побудувати мир у Європі, відновити європейську стратегічну автономію, нам потрібно переглянути свою позицію щодо Росії»

France to host Putin, Zelensky for Ukraine summit on Dec 9 = [У Франції 9 грудня відбудеться саміт за участю В. Путіна, В. Зеленського щодо ситуації в Україні] // The News. – Karachi, 2019. – 16.11. (<https://www.thenews.com.pk/print/569371-france-to-host-putin-zelensky-for-ukraine-summit-on-dec-9>).

***

Саміт «нормандської четвірки» на рівні глав держав анонсували в Києві, підтвердили в Парижі та в Берліні. Держава-агресор через речника В. Путіна Д. Пескова таки підтвердила участь Росії в саміті. Під час зустрічі планується обговорення проблем України на рівні президентів України та Росії тет-а-тет. Т. Гремінгер, генеральний секретар ОБСЄ, попередив, що очевидний «прогрес не слід переоцінювати». Він заявив, що вирішити конфлікт в інтересах Росії. «Ця війна дорого коштує Москві», – сказав він

France to host Putin, Zelensky in bid to end Ukraine conflict = [Франція прийматиме В. Путіна, В. Зеленського, намагаючись покласти край конфлікту в Україні] // The News. – Karachi, 2019. – 16.11. (<https://www.thenews.com.pk/latest/569348-france-to-host-putin-zelensky-in-bid-to-end-ukraine-conflict>).

***

Автор статті пише, що нарешті стався прорив, який дав можливість відновити переговори між лідерами України, Росії, Німеччини та Франції. Попередні умови, на яких наполягала Москва – згода на «формулу Штайнмаєра» і роз'єднання військових сил у трьох точках уздовж лінії фронту – були виконані, але Москва продовжувала гальмувати переговори. Київ ввічливо призупинив пропозицію казахстанського лідера про проведення двосторонньої зустрічі президентів України і Росії. Глава парламентської фракції партії «Слуга народу» заявив, що Україні потрібні альтернативні форми переговорів за участю більшої кількості партнерів. Він запропонував додати Сполучене Королівство і Сполучені Штати до майбутніх переговорів. Але, на думку автора, «ця пропозиція навряд чи спрацює»

Nahaylo, Bohdan. The Normandy Summit is finally on = [Напевно відбудеться саміт у Нормандії] / В. Nahaylo // Atlantic Council. – Washington, 2019. – 16.11. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/now-or-never/>)

***

Прем'єр-міністр Чехії А. Бабіш відвідає Україну. Супроводжувати його буде віце-прем'єр і міністр промисловості й торгівлі К. Гавлічек і 85 чеських бізнесменів. Очікується підписання низки важливих двосторонніх договорів. У прес-службі прем'єра повідомили, що головною метою візиту буде підтримка територіальної

цілісності, суверенітету і незалежності України і зближення України з ЄС. На сьогодні Україна розташована на 20 місці в списку експортних партнерів Чехії

Андрей Бабиш едет в Киев = [Андрій Бабиш їде до Києва] // Пражский експресс. – Прага, 2019. – 16.11. (<https://www.prague-express.cz/politics/70487-andrej-babish-edet-v-kiev>).

***

Bloomberg, з посиланням на канцелярію президента Франції, повідомляє, що саміт «нормандського формату» за участю лідерів Франції, Росії, Німеччини та України запланований на 9 грудня в Парижі. «Саміт пройде на тлі серйозних успіхів, досягнутих з літа минулого року на переговорах з метою врегулювати конфлікт на Сході України», – ідеться в заяві. Там також наводяться приклади успіхів щодо нормалізації ситуації, таких, як відведення військ з лінії зіткнення в декількох районах, де наявна напруженість

В Париже назвали дату нового саммита в „нормандском формате” = [В Парижі назвали дату нового саміту в „нормандському форматі”] // Нянзан. – Ханой, 2019. – 16.11.

(<https://ru.nhandan.com.vn/quocte/quocte-tintuc/item/2010150-%D0%B2-%D0%BF%D0%B0%D1%80%D0%B8%D0%B6%D0%B5-%D0%BD%D0%B0%D0%B7%D0%B2%D0%B0%D0%BB%D0%B8-%D0%B4%D0%B0%D1%82%D1%83-%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%BC%D0%B8%D1%82%D0%B0-%D0%B2-%C2%AB%D0%BD%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D0%BD%D0%B4%D1%81%D0%BA%D0%BE%D0%BC-%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5%C2%BB.html>).

***

Офіс Президента України, за підсумками телефонної розмови глави української держави В. Зеленського з президентом Франції Е. Макроном, повідомив, що зустріч лідерів країн-членів «нормандської четвірки» відбудеться 9 грудня. Місцем проведення переговорів стане Париж. Прес-служба уряду ФРН підтвердила участь канцлера Німеччини А. Меркель в саміті в «нормандському форматі». Заяв Кремля про присутність на майбутній зустрічі президента РФ В. Путіна поки не було

Встреча лидеров стран-членов „нормандской четверки” пройдет 9 декабря = [Зустріч лідерів країн-членів „нормандської четвірки” пройде 9 грудня] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 16.11. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1116/c31519-9632768.html>).

***

Лідери Франції, Німеччини, Росії та України зустрінуться в Парижі 9 грудня, щоб обговорити процес мирного врегулювання конфлікту на Сході України в «нормандському форматі», ідеться в заяві Єлисейського палацу. Це буде перша така зустріч за останні три роки. В. Зеленський провів телефонну розмову з президентом Франції Е. Макроном, повідомив Офіс Президента України. Там підтвердили дату

зустрічі. Підтвердження надійшло і від представників уряду Німеччини. У Москві ж поки не підтвердили ні дату, ні сам факт узгодження зустрічі «нормандської четвірки»

Он все-таки состоится: саммит „нормандской четверки” пройдет 9 декабря = [Він все-таки відбудеться: саміт „нормандської четвірки” відбудеться 9 грудня] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 16.11. (<https://rus.postimees.ee/6827909/on-vse-taki-sostoitsya-sammit-normandskoy-chetverki-proydet-9-dekabrya>).

***

Перший президент Казахстану Н. Назарбаєв виступив з новою ініціативою, запропонувавши посередницькі послуги в переговорах президентів Росії і України В. Путіна і В. Зеленського. Він вважає, що потрібна окрема особиста зустріч президентів Росії і України

Турлыбай, Акжаркын. Назарбаев намекнул, что может вернуться в кресло президента = [Н. Назарбаєв натякнув, що може повернутися в крісло президента] / А. Турлыбай // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 16.11. (<https://haqqin.az/oldage/163088>)

***

Автор статті зазначає, що президент США Д. Трамп продовжує помилятися в багатьох речах щодо відносин США з Україною. Він усе ще вважає, що українські чиновники намагалися допомогти Х. Клінтон перемогти його у 2016 р. Президент вважає, що також без доказів, що вони захистили сина колишнього віце-президента Дж. Байдена від розслідування нібито фінансових порушень. Автор наголошує, що «він купує смішну теорію» президента Росії В. Путіна про те, що Україна не є «реальною країною». «Американська політика, розроблена президентом Джорджем Бушем, а потім підтримувана президентом Бараком Обамою, зуміла спалити зв'язки між США та Росією, не покращивши життя для людей в Україні», – пише автор

O'Hanlon, Michael. President Trump's instincts on Ukraine have been bad, but he's right about one thing = [Інстинкти президента Трампа щодо України були погані, але в одному він має рацію] / М. O'Hanlon // USA TODAY. – Washington, 2019. – 14.11. (<https://www.usatoday.com/story/opinion/2019/11/14/president-trump-ukraine-hearings-impeachment-nato-column/2555946001/>).

НАТО

Помічник президента США з нацбезпеки заявив, що Альянс не хоче війни з Росією. Вступ України в НАТО не стоїть на порядку денному організації через наявність військового конфлікту з Російською Федерацією. Про це заявив помічник президента США з нацбезпеки Р. О'Брайен на форумі з міжнародної безпеки в Галіфаксі

Гулиев, Н. США вновь кинули Украину и Грузию = [США знову кинули Україну і Грузію] / Н. Гулиев // Новое время. – Ереван, 2019. – 25.11. (<https://www.novoye-vremya.com/posts/ssha-vnov-kinuli-ukrainu-i-gruziyu-2019-11-25-201154>).

***

Генеральний секретар Північноатлантичного Альянсу Є. Столтенберг на зустрічі міністрів закордонних справ блоку в Брюсселі зазначив, що в останні роки НАТО розширила своє представництво в Чорноморському регіоні. Північноатлантична рада недавно відвідала Грузію і Україну. «Ми співпрацюємо з береговою охороною Грузії, працюємо з представниками Військово-морської академії України. Ми активно працюємо з нашими партнерами в Чорноморському регіоні. Я закликаю союзників надати їм необхідні ресурси», – сказав Є. Столтенберг

Йенс Столтенберг: „Мы будем помогать и поддерживать Грузию на пути вступления в НАТО” = [Є. Столтенберг: „Ми будемо допомагати і підтримувати Грузію на шляху вступу в НАТО”] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 20.11. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30282924.html>).

УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКІ ВІДНОСИНИ

Шведський суд округу Свеа відхилив апеляцію «Газпрому» на рішення арбітражу в суперечці з українським «Нафтогазом». Як зазначається, рішення означає, що «суд відмовив у вимозі „Газпрому”, і рішення арбітражного суду не може бути скасовано». Крім того, суд не виявив процедурних порушень, що означає, що рішення не може бути оскаржене

Суд в Швеции отклонил апелляцию „Газпрома” в споре с „Нафтогазом” = [Суд в Швеції відхилив апеляцію „Газпрому” в суперечці з „Нафтогазом”] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 27.11. (<https://www.obzor.lt/news/n55165.html>).

***

Британський і канадський політолог українського походження Т. Кузьо на сторінках Atlantic Council перелічує сім причин, які заважають встановленню миру між Україною й Росією. Перша з них – це російські погляди на сусідню країну. «Навряд чи варто вірити в те, що Києву вдасться просто домовитися з іноземною силою, яка не поважає ані український суверенітет, ані українців як окремих народ» – вважає політолог. Друга перешкода – це сам В. Путін. «Будь-який компроміс буде здаватися В. Путіну і його союзникам сигналом про поразку», – наголошує автор. Третя перешкода полягає в тому, що Росія відмовляється вести переговори про окупований Крим. Четверта перешкода: що робити з ватажками так званих «ДНР» і «ЛНР», а також з цивільним персоналом їхніх «адміністрацій»? П'ята перешкода полягає в тому, що досі ніхто не пояснив, як буде відбуватися демілітаризація. Шоста перешкода у відсутності відповіді на питання, що буде з бойовиками. «Остання перешкода – Москва ніколи не задоволена українськими поступками, яких вона вимагає від Києва», – резюмує Т. Кузьо

Kuzio, Taras. Eight obstacles to Ukraine achieving peace with Russia = [Сім перешкод для досягнення Україною миру з Росією] / T. Kuzio // Atlantic Council. – Washington, 2019. – 26.11. (<https://www.atlanticcouncil.org/blogs/ukrainealert/eight-obstacles-to-ukraine-achieving-peace-with-russia/>).

***

Президент України В. Зеленський розкрив деталі телефонної розмови з В. Путіним, підтвердивши, що підняв питання повернення відсутніх комплектуючих на військових катерах, які Росія передала Україні через рік після інциденту в Керченській протоці. Український Президент розповів, що під час бесіди з В. Путіним зайшла мова про необхідність підписання нового довгострокового договору про транзит російського газу у Європу через Україну. «Це є пріоритетом не лише для України – це енергетична безпека для всієї Європи», – пояснив В. Зеленський. При цьому відносини з Росією він назвав «дуже складними», підтвердивши, що Україна вибрала європейський курс

Зеленский раскрыл детали телефонного разговора с Путиным = [Зеленський розкрив деталі телефонної розмови з Путіним] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 26.11. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30293492.html>).

***

Посол України в Анкарі А. Сибіга заявив, що після запиту українського посольства Міністерство закордонних справ Туреччини спростувало чергову фальшиву заяву російських пропагандистів щодо передбачуваного поновлення поромних служб між окупованою Керчю та Зонгулдаком

Turkey refuted claims of renewed maritime traffic with Crimea, Ukraine envoy says = [Туреччина спростувала заяви про відновлення морських перевезень з Кримом, заявив посол України] // Daily Sabah. – Istanbul, 2019. – 22.11. (<https://www.dailysabah.com/diplomacy/2019/11/22/turkey-refuted-claims-of-renewed-maritime-traffic-with-crimea-ukraine-envoy-says>).

***

На зустрічі з міністром закордонних справ Литви Л. Лінкявічюсом у Вільнюсі віце-прем'єр-міністр України Д. Кулеба заявив, що майбутні переговори між лідерами чотирьох країн про мир в Україні – «хороший знак, але не результат сам по собі». Він стверджує, що для досягнення реальних результатів у мирному процесі Росія повинна продемонструвати готовність вивести війська зі Східної України, повернути країні контроль над своїм кордоном і забезпечити реінтеграцію Донбаського регіону в Україну. Л. Лінкявічюс висловив надію, що переговори принесуть позитивні зміни в забезпечення миру

Вице-премьер Украины: Нормандская встреча – хороший знак, но не результат сам по себе = [Віце-прем'єр України: Нормандська зустріч – хороший знак, але не результат сам по собі] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 22.11. (<https://www.obzor.lt/news/n55055.html>).

***

На зустрічі з російськими журналістами віце-спікер парламенту Вірменії А. Симонян заявив, що Вірменія могла б стати мостом для налагодження діалогу між

Росією і Україною. Пропозиція вірменського парламентарія про посередництво прозвучала саме в той момент, коли і без того не надто теплі стосунки Києва і Єревана стали остаточно розладжуватися. Український політолог В. Трюхан вважає, що у Києві й не подумають прийняти таку пропозицію Єревана. Колишній глава МЗС України Б. Тарасюк узагалі впевнений, що Київ не потребує посередників для налагодження відносин із Москвою

Расулзаде, Заур. Украинские эксперты в один голос: „Киев не нуждается в Армении” = [Українські експерти в один голос: „Київ не потребує Вірменії”] / 3. Расулзаде // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 22.11. (<https://haqqin.az/news/163542>).

***

Військово-морські судна повернулися з Росії в Україну. Президент України В. Зеленський був задоволений поверненням суден, але розкритикував відсутність частини зброї та техніки. Міністерство оборони України заявило, що «деякі системи зв'язку та навігації» Росія демонтувала. Для притягнення до кримінальної справи перед українськими та міжнародними судами буде залучене військоове обвинувачення

Ukraine wirft Russland Diebstahl vor = [Україна звинувачує Росію в крадіжках] // Frankfurter Allgemeine Zeitung. – Frankfurt am Main, 2019. – 21.11. (<https://www.faz.net/aktuell/politik/ausland/russland-hat-ukraine-schiffe-zurueckgegeben-16496395.html>).

***

Президент України В. Зеленський заявив, що звернеться до Росії з вимогою повернути зникле обладнання та озброєння з українських суден, захоплених рік тому російськими прикордонниками в Керченській протоці. Напередодні, оглянувши в порту міста Очакова повернуті Росією катери «Бердянськ», «Нікополь» і буксир «Яни Капу», Президент України зазначив, що на них дійсно не вистачає обладнання і частин озброєння і пообіцяв почати розслідування для з'ясування деталей. За словами В. Зеленського, «Україна негайно почне ремонтувати повернуті судна, на що піде три–чотири місяці»

Владимир Зеленский требует от России вернуть пропавшее с кораблей оборудование = [Володимир Зеленський зажадає від Росії повернути зникле з суден обладнання] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 21.11. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30284071.html>).

***

ФСБ Росії опублікувала відео, яке демонструє нормальний стан катерів «Бердянськ» і «Нікополь», а також буксира «Яни Капу», які були затримані після провокації в Керченській протоці і передані українській стороні. Таким чином, у відомстві відреагували на слова командувача ВМС України І. Воронченка, який заявив, що на затриманих Росією суднах демонтовано практично все обладнання, в т. ч. унітази, розетки, плафони, і пообіцяв показати всьому світу «варварське ставлення» Москви

ФСБ показала унітази на українських кораблях = [ФСБ показала унітази на українських суднах] // Minval.az. – Баку, 2019. – 21.11. (<https://minval.az/news/123937717>).

***

У своєму інтерв'ю М. Найєм, який розпалив революційні події на Майдані Незалежності, висловив упевненість, що сам В. Путін «не розуміє, як пояснити росіянам, що вони назавжди втратили Україну», а коли «він не знає, що робити, він звертається до історії так, як не може передбачити майбутнє». Однак, за словами М. Найєма, на заході В. Путін поводить себе немов шахіст: «Неправда, що в нього є кілька схем. Він знає, як грати, тільки якщо ти – його раб. Якщо пручаєшся, то він не знає, що робити». Однак М. Найєм чітко усвідомлює, чому В. Путін докладає масу зусиль, втручаючись у справи Криму і Донбасу. «Він боїться, що ми можемо стати прикладом для росіян і показати їм, що демократія – найкращий шлях. Крім того, ним рухає нерозумне прагнення відтворити СРСР, а без України це неможливо», – підкреслює М. Найєм

Colás, Xavier. El hombre que encendió la mecha de la revolución de Maidán: „Putin ha perdido Ucrania para siempre” = [Людина, яка розпалила факел революції Майдану: „Путін назавжди втратить Україну”] / X. Colás // El Mundo. – Madrid, 2019. – 20.11. (<https://www.elmundo.es/internacional/2019/11/20/5dd596bd21efa00d088b463a.html>).

***

Міжнародний суд ООН в Гаазі зажадав від Росії до 8 грудня 2020 р. підготувати документи у відповідь на український позов. «Суд встановив 8 грудня як крайню дату подачі Росією контр-меморандуму у справі, що стосується застосування Міжнародної конвенції про боротьбу з фінансуванням тероризму та Міжнародної конвенції про ліквідацію всіх форм расової дискримінації», – вказується в заяві

Суд ООН потребовал от России дать ответ на украинский иск = [Суд ООН зажадав від Росії дати відповідь на український позов] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 20.11. (<https://www.obzor.lt/news/n54944.html>).

***

На шостий рік російської агресії в судових органах розглядається багато важливих для України позовів проти Росії. Вони стосуються систематичних порушень прав українських громадян у Криму та на Донбасі, фінансування Росією тероризму, її незаконних дій в акваторіях морів, торговельних суперечок і воєнних злочинів

Чабарай, Ганна. Довести російську агресію в суді. За якими справами Україна судиться з Росією в міжнародних інстанціях / Г. Чабарай // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 20.11. (<https://www.chasipodii.net/article/23787/>).

***

Росія повернула Україні затримані в Керченській протоці судна пізніше визначеного терміну, вважають у Європейському Союзі. Про це йдеться в заяві представника Європейської служби зовнішньополітичної діяльності М. Косьянчич. У Євросоюзі нагадали, що Брюссель неодноразово закликав Москву виконати рішення Міжнародного трибуналу ООН з морського права, прийняте в травні 2019 р. Згідно з цим рішенням, Росія повинна була негайно звільнити і повернути в Україну судна «Бердянськ», «Нікополь» і «Яни Капу» та звільнити всіх заарештованих українських моряків

В ЕС прокоментували возврат в Украину захваченных РФ судов = [В ЕС прокоментували повернення в Україну захоплених РФ суден] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 19.11. (<https://rus.postimees.ee/6830118/v-es-prokommentirovali-vozvrat-v-ukrainu-zahvachennyh-rf-sudov>).

***

Автор статті пише про І. Коломойського, який радить Україні відвернутися від заходу і налагодити відносини з Росією. В інтерв'ю газеті New York Times олігарх наговорив багато чого. І про те, що фінансування з Росії може замінити кредити Міжнародного валютного фонду; і про те, що Україна може приєднатися до нового Варшавського договору під керівництвом Москви; і про те, що у війні винні американці, які змушують українців воювати з Росією заради своїх інтересів. Олігархом була навіть названа сума, за яку українці готові забути все і знову побрататися з ворогом – 100 млрд дол.

Волошина, Ларуса. Ні капітуляції! / Л. Волошина // Гомін України. – Toronto, 2019. – 19.11. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21262/group/6>).

***

Міністр закордонних справ Литви Л. Лінкявічюс заявив журналістам у Президентському палаці, що не треба вважати прогресом Москви повернення Україні трьох затриманих військових суден, «оскільки така дія не свідчить ні про ніяку велику перемогу, адже ці судна вони і так повинні були повернути». «Це певний крок, який і так повинен був статися», – додав він

Глава МИД Литвы: Вернув Украине суда, Россия не совершила ничего особенного = [Глава МЗС Литвы: Повернувши Україні судна, Росія не зробила нічого особливого] // Обзор. – Вільнюс, 2019. – 19.11. (<https://www.obzor.lt/news/n54940.html>).

***

За свідченнями мешканців, у Маріуполі, хоч і не більше бойових дій, але стабільність не міцна. Багато людей в Україні бояться, що готовність російської сторони до мирних переговорів є лише «фінтом» і що непередбачуваний східний сусід може використати переговори для розширення свого впливу на українську територію

Kaiser, Tobias. Die Angst vor Putins Frieden = [Страх перед миром Путіна] / T. Kaiser // Die Welt. – Berlin, 2019. – 18.11. (<https://www.welt.de/politik/ausland/plus203561526/Ukraine-Konflikt-Die-Angst-vor-Putins-Frieden.html>).

***

Очікується проведення саміту в т. зв. «нормандському форматі» – України, Росії, Франції та Німеччини. На запитання, чого очікує Кремль від саміту, речник Росії Д. Песков сказав, що утримається від прогнозів. «Не будемо ставити занадто високі сподівання, щоб потім не розчаруватися, і не будемо їх знижувати. Будемо сподіватися, що підготовка все-таки дасть результати», – додав він

Kremlius: tiesioginės Rusijos ir Ukrainos prezidentų derybos numatytos gruodį = [Кремль: Прямі переговори російського та українського президентів заплановані на грудень] // Lietuvos rytas. – Вільнюс, 2019. – 18.11. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2019/11/18/news/kremlius-tiesiogines-rusijos-ir-ukrainos-prezidentu-derybos-numatytos-gruodi-12608990/>).

***

Росія оголосила, що повернула Україні три морські судна, затримані біля берегів Криму. Судна були вилучені «як докази», заявила Москва. Після обміну полоненими та виведення деяких військ з лінії фронту, повернення суден – ще один крок у зусиллях щодо врегулювання п'ятирічного конфлікту на Сході України. «Зусилля посилюються після обрання нового Президента України В. Зеленського», – наголошує видання

Rusija skelbia sugrąžinusi Ukrainai tris Kerčės sąsiauryje sulaikytus laivus = [Росія оголошує про повернення в Україну трьох суден, затриманих в Керченській протоці] // Lietuvos rytas. – Вільнюс, 2019. – 18.11. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2019/11/18/news/rusija-skelbia-sugrazinusi-ukrainai-tris-kerces-sasiauryje-sulaikytus-laivus-12608040/>).

***

Іранське видання коментує передачу Росією трьох військово-морських суден Україні. «Після обміну полоненими у вересні та виведення деяких фронтових військ протягом останніх тижнів передача ознаменувала ще один крок у спробі вирішити п'ятирічний конфлікт на Сході України», – підкреслюється в повідомленні

Russia says hands ships back to Ukraine ahead of summit = [Росія заявила, що повертає судна в Україну до саміту] // Iran Daily. – Teheran, 2019. – 18.11. (<http://www.iran-daily.com/News/261750.html>).

***

Перший заступник міністра закордонних справ України О. Зеркаль повідомила, що «Нікополь», «Бердянськ» і «Яни Капу» прямують додому в Одесу. МЗС Росії заперечує можливий зв'язок між передачею суден Україні та самітом «нормандської

четвірки». За його версією, Росія із самого початку збиралася їх віддати, уточнюючи, що передача можлива «під гарантії збереження» суден як речових доказів

Россия передала Украине три корабля, задержанных год назад у Керчи = [Росія передала Україні три судна, затримані рік тому у Керчі] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 18.11. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/11/18/rossiya-peredala-ukraine-tri-korablya-zaderzhannyh-god-nazad-u-kerchi>).

***

Захоплені Росією українські військові катери «Бердянськ» і «Нікополь», а також буксир «Яни Капу», вийшли з акваторії «Генмола» в Керчі в супроводі російської берегової охорони. Згідно з повідомленнями російської сторони, судна повернуть разом зі штатним озброєнням, але без боєприпасів. Також на території Росії залишається особиста зброя українських моряків, рації і суднові документи, оскільки за заявою російської сторони вони є «речовими доказами» в заведеній на українців кримінальній справі

Захваченные Россией военные катера вернут Украине в течение дня = [Захоплені Росією військові катери повернуть Україні протягом дня] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 17.11. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30276499.html>).

***

У Керчі почалося буксирування затриманих Росією в листопаді минулого року українських військових суден. Операція проходить під контролем суден російських прикордонників. Помічник Президента України В. Зеленського А. Єрмак раніше повідомив, що процес повернення затриманих Росією в Керчі суден перебуває на «завершальному етапі»

Украинские военные корабли покидают Керчь = [Українські військові судна покидають Керч] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 17.11. (<https://rus.postimees.ee/6828230/ukrainskie-voennye-korabli-pokidayut-kerch>).

***

Видання наголошує, що переговори про повернення українських суден Росією перебувають уже на фінальній стадії. Передача трьох суден повинна відбутися ще до саміту «нормандської четвірки», запланованого на 9 грудня 2019 р. Принципове рішення про повернення суден уже прийнято. Наразі Росія і Україна погоджують деталі, що стосуються місця і часу передачі трьох суден

Инцидент в Керченском проливе: Россия вернет Украине корабли, но без боеприпасов = [Інцидент в Керченській протоці: Росія поверне Україні судна, але без боєприпасів] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 16.11. (<https://rus.delfi.ee/daily/russia/incident-v-kerchenskom-prolive-rossiya-vernet-ukraine-korabli-no-bez-boepripasov?id=88083071>).

***

Автор статті розмірковує про зустріч Президента України В. Зеленського з президентом Росії. При цьому він вважає, що «за можливість зустрітися В. Путін вимагає зробити стільки, що переходить усі можливі межі». В. Путін хоче, щоб «йому на блюдечку принесли згоду на всі ті забаганки, які він періодично висуває». «Це звичайна російська тактика шантажу, якою вони користуються на кожному кроці, та оскільки ми це знаємо і розуміємо, то повинні діяти не так, як хочеться В. Путіну, а рівно навпаки», – підкреслює автор

Огрязко, Володимир. Надія на Путіна. Що має зрозуміти Зеленський / В. Огрязко // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 16.11. (<https://ukrslowo.net/doliludski/tochkazoru/97863.html>).

***

Саміт «нормандського формату» за участю лідерів Франції, Росії, Німеччини та України запланований на 9 грудня 2019 р. в Парижі, повідомляє Bloomberg з посиланням на канцелярію президента Франції. 9 листопада бойовики самопроголошеної ДНР і українські військові почали розведення сил на останній пілотній ділянці на лінії зіткнення на Донбасі: Богданівка – Петрівське. Процес відведення сил є однією з умов проведення саміту «нормандської четвірки»

Названа дата зустрічі Путіна і Зеленського в „нормандському форматі” = [Названа дата зустрічі Путіна і Зеленського в „нормандському форматі”] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 16.11. (<https://rus.delfi.ee/daily/russia/nazvana-data-vstrechi-putina-i-zelenskogo-v-normandskom-formate?id=88079217>).

МІЖНАРОДНЕ ЕКОНОМІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Китайська телекомунікаційна компанія Huawei готова допомагати уряду України розробляти проект розвитку широкопалосового зв'язку та створювати хмарний центр обробки даних електронного управління. Президент Європейського регіону Huawei Л. Цзянь, виступаючи на організованому компанією Форумі цифрової трансформації зазначив, що розвиток широкопалосового зв'язку є головною передумовою для забезпечення зростання цифрової економіки України. Л. Цзянь підкреслив, що подальший розвиток цього напрямку допоможе Україні помітно прискорити економічне зростання. Він додав, що китайська компанія готова ділитися з Україною своїми технологіями і досвідом будівництва системи широкопалосового зв'язку в масштабах країни

Huawei готова допомогти Україні розвивати широкопалосовий зв'язок = [Huawei готова допомогти Україні розвивати широкопалосовий зв'язок] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 27.11. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1127/c31519-9635783.html>).

***

Підприємець Х. Тедер готується до нової – в розумінні Естонії – мегаінвестиції: він вирішив побудувати найбільший у Києві торговий центр. Обсяг інвестиції становить 140-175 млн дол. «Це торговий центр з кращим в Києві місцем

розташування: центр, зупинка метро, поруч – ринок», – сказав член правління, який буде центр Atticano, Ю. Пильд. Atticano – це зареєстроване на лондонській біржі підприємство, велика частина якого належить Х. Тедеру. Основною діяльністю фірми є будівництво торгових центрів і їхня експлуатація в Україні. Наразі в Україні цьому підприємству належать п'ять торгових центрів, розташованих у найбільших містах. Центр, який будують біля станції метро «Лук'янівка», буде найбільшим. За словами Ю. Пильда, разом з парковкою загальна площа центру становитиме 116 тис. кв. м, торгова площа в якому – майже 50 тис. кв. м

Пийрсалу, Яанус. Х. Тедер делает крупную инвестицию в центр Киева = [Х. Тедер робить велику інвестицію в центр Києва] / Я. Пийрсалу // День за днем. – Таллінн, 2019. – 26.11. (<https://rus.postimees.ee/6835190/teeder-delaet-krupnuyu-investiciyu-v-centr-kieva>).

МИТНА ПОЛІТИКА

Прем'єр-міністр Молдови І. Кіку запропонував відкрити ще два спільних контрольних пункти на молдавсько-українському кордоні на придністровській ділянці. Ця пропозиція була зроблена на двосторонній зустрічі з прем'єр-міністром України О. Гончаруком під час інвестиційного саміту, організованого ЄБРР у Лондоні, передає ІРН. Відповідно до прес-релізу уряду, під час обговорень І. Кіку підкреслив відкритість зміцнення партнерських відносин із сусідньою країною в різних областях.

Ион Кіку предложил открыть еще два совместных контрольных пограничных пункта с Украиной = [Ион Кіку запропонував відкрити ще два спільних контрольних прикордонні пункти з Україною] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 24.11. (<http://www.vedomosti.md/news/ion-kiku-predlozhil-otkryt-eshe-dva-sovmestnyh-kontrolnyh-po>).

ВІЗОВИЙ РЕЖИМ

Україна перестане надавати громадянам Естонії довгострокові візи безкоштовно у відповідь на аналогічні дії естонської сторони. Це закріплено відповідним розпорядженням Кабінету Міністрів від 15 листопада 2019 р. Цим самим розпорядженням Кабмін скасував розпорядження від 18 липня 2018 р. про оформлення довгострокових віз для в'їзду в Україну громадянам Естонської Республіки, згідно з яким Міністерство закордонних справ на умовах взаємності забезпечувало оформлення довгострокових віз за нульовою тарифною ставкою консульського збору. Крім того, Кабмін підтримав введення безвізового режиму з Маршаллових островів

Украина отменила бесплатные долгосрочные визы для граждан Эстонии = [Україна скасувала безкоштовні довгострокові візи для громадян Естонії] // Литовский курьер. – Вильнюс, 2019. – 25.11. (<https://www.kurier.lt/ukraina-otmenila-besplatnye-dolgosrochnye-vizu-dlya-grazhdan-estonii/>).

УКРАЇНСЬКА ДІАСПОРА

На думку автора статті, слово «Союз» для українця, народженого у США, на відміну від українця, народженого в Україні, викликає приємні почуття. 125 років тому був створений Український народний союз (УНС). Він був оформлений як братська установа, комерційна, але неприбуткова, для людей які потребували взаємної допомоги. Союз дав основу, духовну і матеріальну інфраструктуру – перші церкви і культурні будинки, організаційну сітку та перших провідників. Через Союз впроваджено західну демократичну систему громадського життя. УНС був ключовим узагалі в організаційних питаннях української діаспори

Лозинський, Аскольд. УНСоюз був ключовим в житті діаспори / А. Лозинський // Свобода. – Parsippany, NJ, 2019. – 21.11. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%a3%d0%9d%d0%a1%d0%be%d1%8e%d0%b7-%d0%b1%d1%83%d0%b2-%d0%ba%d0%bb%d1%8e%d1%87%d0%be%d0%b2%d0%b8%d0%bc-%d0%b2-%d0%b6%d0%b8%d1%82%d1%82%d1%96-%d0%b4%d1%96%d1%8f%d1%81%d0%bf%d0%be%d1%80%d0%b8/>).

***

Осередок Спілки української молоді (СУМ) імені полковника Є. Коновальця в Ньюарку-Ірвінгтоні (штат Нью-Джерзі) відзначив своє 70-річчя. Це фактично перший осередок СУМ у США. Створений улітку 1949 р., осередок швидко розвивався і вже на початок 1950-го нараховував 46 членів, а в січні того ж року одержав назву ім. полковника Є. Коновальця. За десятиліття свого існування осередок в Ірвінгтоні зробив великий внесок у розвиток українського молодіжного руху. Тепер СУМ в Америці – це молодіжна організація, що має 28 осередків у 12 американських штатах. СУМ Америки співпрацює з осередками Спілки у восьми країнах

Бескид, Іван. 70-ліття осередку СУМ / І. Бескид // Міст. – New York, 2019. – 20.11. (<http://meest-online.com/diaspora/usa-diaspora/70-litnya-oseredku-sum/>).

***

У Торонто в українсько-канадському меморіальному парку відзначили День пам'яті. Щороку напередодні Дня пам'яті парк стає багатолюдним. У парку майорять прапори Канади й України, церковні хоругви, знамена українських громадських організацій, лунають військові марші. Це Конгрес українців Канади (відділ Торонто) спільно з Українською стрілецькою громадою Канади за фінансової підтримки Українсько-канадського фонду ветеранів та Фундації ім. Тараса Шевченка проводять урочистості, присвячені вшануванню всіх канадців українського походження, котрі загинули на полях боїв Першої і Другої світових воєн та у всіх наступних воєнних конфліктах

Микитяк, Наталія. В Українсько-канадському меморіальному парку в Торонто відзначили День пам'яті / Н. Микитяк // Міст. – New York, 2019. – 20.11. (<http://meest-online.com/diaspora/canada-diaspora/v-ukrajinsko-kanadskomu-memorialnomu-parku-v-toronto-vidznachyly-den-pamyati/>).

***

На початку листопада 1967 р. в Нью-Йорку проходив конгрес, що дістав назву Конгрес Свободи та став першою масовою маніфестацією української єдності в церковній, громадській і політичній сферах життя. Участь у цих зборах взяло понад тисячу делегатів із 17 країн світу. На цьому Конгресі було прийнято рішення про створення Світового конгресу вільних українців, який після проголошення незалежності України був перейменований на Світовий конгрес українців. На сьогодні Світовий конгрес українців – одна з найвпливовіших проукраїнських сил у світі. Він об'єднує понад 20 млн українців у 53-х країнах

12–19 листопада 1967 року в Нью-Йорку відбувся перший Світовий Конгрес Українців // Гомін України. – Toronto, 2019. – 19.11. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21259/group/29>).

***

Наприкінці жовтня 2019 р. українська громада Едмонтону мала нагоду відвідати особливий культурний вечір, присвячений творчості геніального українського композитора і поета В. Івасюка. Члени Українського музичного товариства Альберти, під керівництвом Л. Бойко-Белл, організували мистецький вечір «Кафе Івасюк», присвячений 70-й річниці з дня народження і 40-й річниці від дня трагічної смерті талановитого митця. В. Івасюк, автор безсмертної «Червоної рути», за 30 років свого короткого життя написав 107 пісень, створив 53 інструментальних твори та музику до декількох вистав. Пісні видатного композитора, співака і автора завжди були і надалі залишаються популярними серед української молоді в цілому світі

Пантелюк-Соха, Ліля. „Кафе Івасюк” / Л. Пантелюк-Соха // Гомін України. – Toronto, 2019. – 19.11. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21258/group/23>).

РЕФОРМИ

У Міністерстві освіти і науки задумалися про зменшення кількості університетів. Якщо це вплине на зарплати – викладачі будуть «за». Міністр освіти і науки України Г. Новосад порушила, за її ж словами, непопулярне питання. Про те, що забагато в Україні університетів, і «ми не можемо робити вигляд, що ми, як країна, можемо собі це дозволити». Тож міністр припускає: «...чому б нам не зробити систему, за якої у нас менше університетів – але вони потужніші, і в них викладачі, які дійсно кращі, мають кращу платню?» Вона також додала, що в міністерстві наразі розмірковують над тим, як об'єднувати окремі університети. Тож, автор статті вирішила дослідити цю тему детальніше

Горбань, Юлія. Чи дійсно в Україні забагато університетів і що з ними робити? / Ю. Горбань // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 20.11. (<https://www.chasipodii.net/article/23789/>).

ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Посли «Групи семи» зустрілися в Києві з представниками місії МВФ в Україні, висловивши підтримку новій програмі співпраці, можливість відкриття якої фонд обговорює з українською владою. Під час зустрічі послы особливо підкреслили, що нова програма МВФ принесе Україні довготривалу користь. Зокрема, вона буде мати вирішальне значення для макроекономічної стабільності і реформ, які будуть проводитися в країні

Новая программа МВФ принесет Украине долговременную пользу – послы „Группы семи” = [Нова програма МВФ принесе Україні довготривалу користь – послы „Групи семи”] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 21.11. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1121/c31519-9634120.html>).

***

Програма допомоги, яку Україна зараз обговорює з МВФ, повинна стати для країни останньою. Співпраця повинна завершитися у 2023 р., заявила голова Мінфіну країни О. Маркарова на телеканалі «Громадське телебачення». За словами міністра, у неї є «амбітний план» закінчити програму, щоб не чекати нового траншу, а «самим себе забезпечувати»

Глава Минфина Украины хочет закончить программу сотрудничества с МВФ в 2023 году = [Голова Мінфіну України хоче закінчити програму співпраці з МВФ в 2023 році] // Новое время. – Ереван, 2019. – 20.11. (<https://www.novoye-vremya.com/posts/glava-minfina-ukrainy-khochet-zakonchit-programmu-sotrudnichestva-s-mvf-v-2023-godunbsp-2019-11-20-120533>).

***

Глава Мінфіну країни О. Маркарова заявила, що Україна має намір завершити співпрацю з Міжнародним валютним фондом у 2023 р., після цього країна має намір повністю перейти на самозабезпечення. Вона назвала цю схему «своїм амбітним планом». О. Маркарова уточнила, що Україна на сьогодні продовжує переговори з МВФ за новою кредитною програмою співпраці

Минфин Украины намерен завершить сотрудничество с МВФ к 2023 году = [Мінфін України має намір завершити співпрацю з МВФ до 2023 року] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 20.11. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/11/20/minfin-ukrainy-nameren-zavershitj-sotrudnichestvo-s-mvf-k-2023-godu>).

***

США досі не перерахували Україні 35 млн дол. (у перерахунку – 31,6 млн євро) військової допомоги. Ці гроші перебувають на балансі американської сторони, повідомила газета Los Angeles Times з посиланням на документи Міністерства оборони США. За даними газети, кошти призначені, зокрема, для придбання гранатометів і забезпечення безпеки зв'язку. Представник Пентагону К. Глісон відмовилася назвати причину затримки, але повідомила, що кошти будуть спрямовані протягом декількох наступних тижнів

США не спешат перечислять Украине 35 млн долларов военной помощи = [США не спешают перечислять Украине 35 млн долларов военной помощи] // День за днем. – Таллинн, 2019. – 20.11. (<https://rus.postimees.ee/6830389/ssha-ne-speshat-perechislyat-ukraine-35-mln-dollarov-voennoy-pomoshchi>).

***

Прес-служба Міністерства інфраструктури України повідомила, що Європейський інвестиційний банк і Європейський банк реконструкції і розвитку нададуть Україні по 75 млн євро на реалізацію проекту, спрямованого на підвищення безпеки автомобільних доріг країни. Зазначений проект буде втілено в життя в шести містах України, у тому числі в Києві. Його основна мета – знизити смертність і травматизм на дорогах шляхом поліпшення дорожньої інфраструктури, а також інфраструктури для пішоходів, велосипедистів та громадського транспорту

ЕИБ и ЕБРР выделяют Украине 150 млн евро для повышения безопасности на дорогах = [ЕИБ и ЕБРР выделяют Украине 150 млн евро для повышения безопасности на дорогах] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 19.11. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1119/c31519-9633408.html>).

***

Провідний інженер ЄБРР в Україні Т. Маркута заявила, що Європейський банк реконструкції та розвитку і Глобальний екологічний фонд виділять 55,8 млн дол. на програму «Україна: Стійкі інновації в ланцюжку створення вартості в біоенергетиці», яка буде сприяти просуванню біоенергетики в Україні. Виступаючи на офіційному відкритті програми, розрахованої на чотири роки, Т. Маркута сказала, що велика частина фінансування – 50 млн дол. – буде витрачена на кредитування біоенергетичних проєктів у приватному секторі. Ще 3,5 млн дол. спрямують на заохочувальні гранти, а 2,3 млн дол. – на інформаційну підтримку й освітні проєкти у сфері біоенергетики. Асоційований директор, заступник глави ЄБРР в Україні Л. Кузьменко, у свою чергу, зазначила, що нова програма допоможе Україні збільшити частку відновлюваних джерел енергії в загальному енергобалансі

ЕБРР и ГЭФ выделяют 55,8 млн долларов на развитие биоэнергетики в Украине = [ЕБРР и ГЭФ выделяют 55,8 млн долларов на развитие биоэнергетики в Украине] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 21.11. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1121/c31519-9634119.html>).

ЕКОНОМІКА

Українська інвестиційна компанія Savo Investment інвестує понад 10 млн дол. у Lucky Homes. Співвласник і менеджер компанії Д. Савочка розповів BNS, що він обрав територію для забудови поблизу парку Vingis через добре розвинуту інфраструктуру, а також поблизу запланованих проєктів, таких як торговий центр Akropolis. За словами менеджера, ринок нерухомості Литви привабливий для інвесторів через безпеку та стабільність

Ukrainos įmonė įsiveržė į Lietuvos NT rinką – netoli būsimą „Akropolis“ statys daugiabučius = [Українська компанія вторглася на ринок нерухомості Литви – будуватиме багатоквартирні будинки поблизу майбутнього Акрополюсу] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2019. – 24.11. (<https://www.lrytas.lt/bustas/nekilnojamosis-turtas/2019/11/24/news/ukrainos-imone-isiverze-i-lietuvos-nt-rinka-netoli-busimo-akropolis-statys-daugiabucius-12682369/>).

***

Проблема дозволів на вантажні перевезення, які обслуговують міжнародні напрями, зокрема російський, вивела транспортників Молдови на акції протесту. Протестуючі були обурені тим, що керівництво Міністерства економіки та інфраструктури не вживало ніяких заходів для того, щоб вирішити ситуації, яка склалася. Транспортники закликають владу вести переговори про лібералізацію режиму вантажоперевезень між Молдовою і хоча б ближніми країнами – РФ і Україною.

Чебан, Лидия. Дозвол вышел боком = [Дозвіл вийшов боком] / Л. Чебан // Независимая Молдова. – Кишинев, 2019. – 18.11. (<https://noi.md/ru/analitika/dozvol-vyshel-bokom>).

***

Україна додатково надала Республіці Молдова 3 тис. дозволів на двосторонні перевезення або транзит товарів на території сусідньої держави у 2019 р. За повідомленням Національного агентства автомобільного транспорту, рішення було прийняте після запиту, спрямованого владою Кишинева, з проханням надати додаткову квоту в 30 тис. дозволів на двосторонні перевезення / транзит товарів на території України

Украина дополнительно предоставила Молдове 3000 разрешений на перевозки = [Україна додатково надала Молдові 3000 дозволів на перевезення] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2019. – 16.11. (<https://noi.md/ru/jekonomika/ukraina-dopolnitelino-predostavila-moldove-3000-razreshenij-na-perevozki>).

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО

Верховна Рада України підтримала в першому читанні законопроект про ринок землі. Відповідне рішення підтримали 240 народних депутатів. Це вкрай наелектризувало політичну ситуацію в країні. Прихильники скасування мораторію на продаж землі сільськогосподарського призначення вважають, що це відновить справедливість стосовно власників земельних паїв, опоненти ж вважають, що це рішення стане катастрофою. У таборі супротивників опинилося і багато фермерів, котрі безпосередньо працюють на землі

Клен, Евгений. Українську землю продаватимуть іноземцями, чи лише громадянам? / Є. Клен // Міст. – New York, 2019. – 20.11. (<http://meest-online.com/ukraine/economy/ukrajinsku-zemlyu-prodavatyut-inozemtsyamy-chy-lyshe-hromadyanam/>).

ПРОБЛЕМИ ГАЗОПОСТАЧАННЯ

Українська компанія «Нафтогаз» готова прийняти від російського «Газпрому» борг у розмірі 3 млрд дол. у вигляді поставок газу. «Ми згодні прийняти гроші, але якщо „Газпром” хоче виплатити борг поставками газу, ми готові погодитися», – повідомляється в мікроблозі «Нафтогазу» в Twitter. «Газпром» повинен виплатити приблизно 3 млрд дол. за недопоставку газу відповідно до рішення Стокгольмського арбітражу. «Нафтогаз» зазначає, що в більшості судових розглядів з «Газпромом» ідеться про порушення російською компанією зобов'язань за договором, які призводять до нанесення шкоди його українському партнеру. Разом з тим, «Нафтогаз» вважає за необхідне продовження переговорів про транзит російського газу за новими європейськими правилами за участю Євросоюзу. Українська компанія також повідомляє, що готова погодитися з варіантом продовження поставок, висунутим заступник голови Єврокомісії М. Шефчович. Він запропонував, зокрема, укласти контракт на термін понад 10 років з урахуванням обсягів, які б виправдовували інвестиції в модернізацію газотранспортної системи. «Газпром» висунув «Нафтогазу» пропозицію про продовження контракту, яка полягала у відмові від усіх взаємних претензій у міжнародному арбітражі і припинення всіх судових розглядів. Виконавчий директор «Нафтогазу» Ю. Вітренко написав на своїй сторінці у Facebook, що врегулювання суперечок не може бути умовою, адже новий контракт повинен укладатися з оператором газотранспортної системи України, незалежним від «Нафтогазу»

„Нафтогаз” сделал „Газпрому” предложение по оплате газа = [„Нафтогаз” зробив „Газпрому” пропозицію щодо оплати газу] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 25.11. (<https://rus.delfi.ee/daily/russia/naftogaz-sdelal-gazpromu-predlozhenie-po-oplate-gaza?id=88172761>).

***

В Україні поспішають підготувати анбандлінг «Нафтогазу» до кінця року, щоб підписати з Росією контракт на транзит газу за європейськими правилами. З 2020 р. Україна готова транспортувати російський газ до ЄС лише за європейськими правилами. Тривалий час Москва хотіла працювати за старою схемою, але у вересні на газових переговорах у Брюсселі все-таки погодилася на європейські норми. Україна поспішає виконати вимоги європейського законодавства ще до кінця року

Украинский транзит газа из РФ по правилам ЕС: как это будет? = [Український транзит газу з РФ за правилами ЄС: як це буде?] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 21.11. (<https://rus.delfi.ee/daily/business/ukrainskij-tranzit-gaza-iz-rf-po-pravilam-es-kak-eto-budet?id=88130567>).

***

Міністр енергетики Литви Ж. Вайчюнас заявив, що «Україна, яка прагне диверсифікувати джерела поставок газу, цікавиться реалізованими в Литві проектами – Клайпедським терміналом скрапленого природного газу». За його словами, GIPL відкриє нові можливості для співпраці Литви з Україною у сфері постачань газу. Він

стверджує, що рішення Литви з приводу викупу терміналу, існування довготривалого терміналу роблять Литву цікавою для України, оскільки «нас також бачать як одних з партнерів щодо імпорту зрідженого природного газу». Міністр стверджує, що на тлі поспіху Росії із завершенням другої лінії газопроводу в Балтійському морі «Північний потік – 2» залишається відкритим питання про те, чи не вплине цей проект на транзит газу через Україну

Ж. Вайчюнас: Україна интересується опытом Литвы в сфере природного газа = [Ж. Вайчюнас: Україна цікавиться досвідом Литви у сфері природного газу] // Литовский курьер. – Вильнюс, 2019. – 20.11. (<https://www.kurier.lt/zh-vajchyunas-ukraina-interesuetsya-opytom-litvy-v-sfere-prirodnogo-gaza/>).

***

Україна зобов'язалася реструктурувати «Нафтогаз» у рамках нових правил Європейського енергоспівтовариства. Анбандлінг вважають важливим кроком у підготовці нового контракту з «Газпромом». В Україні набув чинності закон про т. зв. анбандлінг Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України». Він передбачає виділення з її складу підприємства з транспортування природного газу і сертифікацію нового незалежного оператора газотранспортної системи. Напередодні офіційна газета Верховної Ради опублікувала документ з текстом закону. Закон був прийнятий, його підтримав 341 депутат українського парламенту. Документ підписав Президент України В. Зеленський. Зобов'язання провести реструктуризацію «Нафтогазу», розділивши транспортування, зберігання і продаж газу, Україна взяла на себе в рамках Третього енергетичного пакета Європейського енергетичного співтовариства

Украина будет поставлять ЕС российский газ по европейским правилам = [Україна постачатиме ЄС російський газ за європейськими правилами] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 17.11. (<https://rus.delfi.ee/daily/business/ukraina-budet-postavlyat-es-rossijskij-gaz-po-evropejskim-pravilam?id=88090997>).

***

Єврокомісія «зберігає спокій» з питання транзиту російського газу через територію України і продовжує роботу над підписанням нової угоди між сторонами, заявила представник ЄК М. Андреєва під час брифінгу. «Ми продовжуємо робити свою роботу і брати участь у проведенні тристоронніх переговорів щодо газу, щоб знайти рішення», – сказала вона. Раніше під час саміту БРІКС у Бразилії В. Путін заявив, що в питаннях транзиту блакитного палива через Україну не все залежить від Росії, а тому ризик його припинення існує. На його думку, нові позови «Нафтогазу» посилюють діалог із «Газпромом» за новим контрактом. В. Путін також підкреслив, що російська сторона готова відрегулювати продовження контракту як за українськими законами, так і за європейськими. Діючі контракти на поставку і транзит російського газу через Україну закінчуються в кінці року. Можливість укладення нової угоди і його параметри сторони обговорюють на тристоронніх переговорах за участю представників України, Росії і Єврокомісії

Транзит российского газа в Европу под угрозой? Еврокомиссия отреагировала на слова Путина = [Транзит російського газу в Європу під загрозою? Єврокомісія

відреагувала на слова В. Путіна] // DELFI. – Таллінн, 2019. – 16.11. (<https://rus.delfi.ee/daily/russia/tranzit-rossijskogo-gaza-v-evropu-pod-ugrozj-evrokomissiya-otreagirowala-na-slova-putina?id=88081385>).

***

Конгрес США готує законопроект, який перекриє газову артерію, прокладену Росією дном Балтійського моря, в обхід України та інших європейських країн. Мета нового законопроекту – не допустити постачання природного газу у Європу цим газопроводом. Один із сенаторів США говорить, що санкції будуть спрямовані проти компаній, пов'язаних зі спорудженням газопроводу «Північний потік – 2»

Решетов, Владимир. Вашингтон готовит новый удар по России = [Вашингтон готує новий удар по Росії] / В. Решетов // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 27.11. (<https://haqqin.az/news/163947>).

***

В Україні розраховують, що обговорювані в Конгресі США санкції зупинять «Північний потік – 2». Заступник міністра закордонних справ України О. Зеркаль вважає, що «обмежувальні заходи є додатковим інструментом для зриву запуску газопроводу. Ці санкції дійсно можуть допомогти не допустити запуск „Північного потоку – 2” особливо у світлі необхідності укладення нового контракту на поставку газу у Європі», – зауважує О. Зеркаль. Вона зазначила, що для створення нормальних комерційних умов роботи енергоносіїв повинні функціонувати всі маршрути

Україна припала козырь для срыва запуска „Северного потока – 2” = [Україна припала козир для зриву запуску „Північного потоку – 2”] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 26.11. (<https://bb.lv/statja/ekonomika/2019/11/26/ukraina-pripasla-kozyr-dlya-sryva-zapuska-severnogo-potoka-2>).

***

1 січня 2020 р. закінчується 11-річний транзитний договір між Україною і Росією, і сторони принципово розходяться в розумінні умов майбутньої транзитної угоди. Конгрес США збирається включити санкції проти компаній, що беруть участь у будівництві газопроводу «Північний потік – 2», в оборонний бюджет країни на 2020 р. У США в цій історії особливий інтерес пов'язаний з просуванням на європейський ринок свого скрапленого газу, для якого російський трубопровідний газ є прямим конкурентом

Шимов, Всеволод. США готовят новые козни против „Северного потока – 2” = [США готують нові козирі проти „Північного потоку – 2”] / В. Шимов // Советская Белоруссия. – Минск, 2019. – 26.11. (<https://www.sb.by/articles/severnyu-potok-2-beg-s-prepyatstviyami.html>).

***

Німецький політолог О. Пар розповів в інтерв'ю, що Україна змогла переконати Захід у цілому і Німеччину, зокрема, що їй конче потрібні доходи від транзиту

російського газу через її територію. «Тому в Німеччині було прийнято рішення, що треба допомагати українській економіці, щоб та не зазнала збитків, тому треба залишити Україну як одну з транзитних країн для російського газу у Європу», – пояснив О. Пар

Берлін боїться, що після припинення газового транзиту некому буде кормити Україну – німецький політолог = [Берлін боїться, що після припинення газового транзиту не буде кому годувати Україну – німецький політолог] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 24.11. (<https://www.obzor.lt/news/n55083.html>).

***

Міністр енергетики України О. Оржель заявив, що український уряд спільно з «Нафтогазом» працює над тим, щоб запропонувати українцям «страхову ціну на газ», яка буде зафіксована до кінця опалювального сезону. За словами міністра, з 1 січня 2020 р. потенційно може бути зупинений транзит газу через територію України, що несе ризик безпеки поставок. «Тому уряд зараз робить важливі кроки для того, щоб збалансувати вартість газу», – пояснив глава Міненерго

Кабмін України проработує „страхові ціни на газ“ для населення = [Кабмін України опрацьовує „страхові ціни на газ“ для населення] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 22.11. (<https://www.obzor.lt/news/n55036.html>).

***

Керівник «Молдовагаз» розповів про дії влади щодо забезпечення безперебійних поставок газу у 2020 р. У рамках дискусій з головою правління «Газпрому» А. Міллером обговорювалися три сценарії поставок у Молдову газу, над якими молдавська сторона активно працює, заявив керівник «Молдовагаз» В. Чебан на засіданні комісії з надзвичайних ситуацій під керівництвом прем'єра І. Кіку. «Якщо не буде вирішена проблема між Україною і Росією, ми думаємо про два сценарії, які обговорили з нашим головним постачальником „Газпромом“», – уточнив В. Чебан

Після 1 січня з поставками газу може бути все що угодно = [Після 1 січня з поставками газу може бути все що завгодно] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 22.11. (<http://www.vedomosti.md/news/s-novogo-goda-moskva-obeshaet-snizit-cenu-na-gaz-dlya-kishin>).

***

Політолог, представник експертної мережі ЄС – Росія з питань зовнішньої політики С. Секрієру зазначив, що партія президента Молдови зуміла зосередити у своїх руках величезну інституційну владу. Однак, за словами політолога, протягом року, що залишився до нових президентських виборів, на І. Додоні і його партії буде лежати повна відповідальність за управління країною, і будь-які помилки і провали підірвуть його шанси на переобрання. «Для Кишинева будь-яке рішення газового питання буде так чи інакше пов'язане з Україною. Однак уряду соціалістів буде

непросто домовитися з Києвом – після того як І. Додон ставив під сумнів територіальну цілісність України», – наголошує політик

Експерт: ПСРМ сосредоточила в своих руках огромную институциональную власть, что делает ее уязвимой = [Експерт: ПСРМ зосередила в своїх руках величезну інституційну владу, що робить її вразливою] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 22.11. (<http://www.vedomosti.md/news/ekspert-psrm-sosredotochila-v-svoih-rukah-ogromnuyu-institut>).

***

Прем'єр Молдови І. Кіку здійснив офіційний візит до Москви, де зустрівся з главою уряду РФ Д. Медведевим. Прем'єр стверджує, що в Москві досягнуто домовленості про значне зниження цін на газ. Глава кабміну заявив, що були обговорені ризики, пов'язані з постачанням природного газу, починаючи з наступного року, оскільки на цьому етапі ще немає підписаного договору про транзит територією України. «Якщо переговори між російським постачальником і українським перевізником зазнають невдачі, необхідно буде включити альтернативні сценарії поставок газу», – наголошує автор статті

Медведев, Александр. Россия готова выделить Молдове кредит в полмиллиарда долларов и снизит стоимость газа = [Росія готова виділити Молдові кредит в півмільярда доларів і знизити вартість газу] / А. Медведев // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 21.11. (<http://www.vedomosti.md/news/rossiya-gotova-vydelit-moldove-kredit-v-polmilliarda-dollaro>).

***

Напередодні зустрічі міністрів закордонних справ країн НАТО глава зовнішньополітичного відомства Німеччини Х. Маас дав експрес-інтерв'ю новинному порталу delfi. Кореспондент delfi торкнувся гострого питання про газопровід «Північний потік – 2». Ця тема турбує не лише Україну, а й Польщу і Балтійські країни. Тут вважають, що це не економічний, а геополітичний проект. У Німеччині ж домінує інша думка. Міністр заявив, що ці питання постійно обговорюються з партнерами – Польщею, Балтією, Україною, і що немає сумнівів у підтримці Німеччиною безпеки цих країн, ця тема не підлягає дискусії. За словами міністра, його країна підтримує збереження транзиту газу через Україну

Глава МИД Германии: „На нас можно положиться“ = [Глава МЗС Німеччини: „На нас можна покластися“] // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 20.11. (<https://haqqin.az/news/163435>).

***

Міністр енергетики Литви Ж. Вайчюнас на зустрічі з українськими експертами у сфері політики й енергетики зазначив, що Україна, яка прагне диверсифікувати джерела поставок газу, цікавиться вже реалізованими і тими, що плануються в Литві проектами – Клайпедським терміналом скрапленого природного газу та майбутнім

литовсько-польським газопроводом, який, за словами литовського міністра, відкриє нові можливості для співпраці Литви з Україною у сфері постачань газу

Ж. Вайчюнас: Україна интересується опытом Литвы в сфере природного газа = [Ж. Вайчюнас: Україна цікавиться досвідом Литви у сфері природного газу] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 20.11. (<https://www.obzor.lt/news/n54976.html>).

***

Офіційний представник Єврокомісії А. К. Ітконен повідомила, що технічні консультації на рівні експертів з РФ, України і ЄС щодо транзиту російського природного газу до Євросоюзу через українську територію пройдуть у листопаді. «Єврокомісія підтримуватиме на них довгострокове рішення для транзиту газу через Україну», – заявила чиновниця. Брюссель є майданчиком, де пройшли вже кілька раундів тристоронніх переговорів ЄС – РФ – Україна про підписання нового контракту на транзит російського газу у Європу.

Консультации в формате ЕС – Россия – Украина по транзиту газа пройдут 20 ноября = [Консультації в форматі ЄС – Росія – Україна з транзиту газу відбудуться 20 листопада] // Нянзан. – Ханой, 2019. – 20.11. (<https://ru.nhandan.com.vn/quocte/quocte-tintuc/item/2016950->

%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D1%81%D1%83%D0%BB%D1%8C%D1%82%D0%B0%D1%86%D0%B8%D0%B8-%D0%B2-

%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B5-%D0%B5%D1%81-%D1%80%D0%BE%D1%81%D1%81%D0%B8%D1%8F-

%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D0%B0-%D0%BF%D0%BE-%D1%82%D1%80%D0%B0%D0%BD%D0%B7%D0%B8%D1%82%D1%83-

%D0%B3%D0%B0%D0%B7%D0%B0-

%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B9%D0%B4%D1%83%D1%82-20-%D0%BD%D0%BE%D1%8F%D0%B1%D1%80%D1%8F.html).

***

Міністр енергетики та захисту навколишнього середовища України О. Оржель розповів про запаси країни на прийдешній опалювальний сезон, зазначивши, що на складах теплоелектростанцій і в підземних сховищах країни міститься достатня кількість вугілля і газу, щоб подолати зиму навіть у разі припинення транзиту з 1 січня 2020 р. За даними українських ЗМІ, у запасах України міститься до листопада 2019 р. 21 млрд 530,2 куб. м газу і 2 млн 242,7 тис. т вугілля

На Украине оценили запасы топлива для отопительного сезона = [В Україні оцінили запаси палива для опалювального сезону] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 19.11. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/11/19/na-ukraine-ocenili-zapasy-topliva-dlja-otopiteljnogo-sezona>).

***

Міністр енергетики і навколишнього середовища України О. Оржель заявив, що Україна категорично відкинула нові пропозиції «Газпрому» про продовження терміну дії існуючого або укладення нового контракту на транзит. За його словами,

Київ не згоден з варіантами, при яких Україні і Росії пропонується відмовитися від судових суперечок і підписати договір на один рік. Москва і Київ ведуть переговори щодо продовження угоди, російська сторона виступає за те, щоб контракт був продовжений на рік, українська – за довгостроковий варіант. Поки ніякого рішення з цього приводу не прийнято

Україна категорически отвергла новые предложения „Газпрома” = [Україна категорично відкинула нові пропозиції „Газпрому”] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 18.11. (<https://bb.lv/statja/ekonomika/2019/11/18/ukraina-kategoricheski-otvergla-novye-predlozheniya-gazproma>).

***

Під час саміту БРІКС у Бразилії В. Путін заявив, що в питаннях транзиту блакитного палива через Україну не все залежить від Росії, а тому ризик його припинення існує. Представник Єврокомісії М. Андреева під час брифінгу прокоментувала слова президента Росії В. Путіна. Як зазначила М. Андреева, в цій ситуації комісія «зберігає спокій». «Ми продовжуємо робити свою роботу і брати участь у проведенні тристоронніх переговорів щодо газу, щоб знайти рішення», – заявила М. Андреева

В Европе прокомментировали заявление Путина о транзите газа через Украину = [В Європі прокоментували заяву Путіна про транзит газу через Україну] // Молдавские ведомости. – Кишинев, 2019. – 17.11. (<http://www.vedomosti.md/news/v-evrope-prokommentirovali-zayavlenie-putina-o-tranzite-gaza>).

***

Відомий американський політолог Л. Вайнштейн, прихильник президента Д. Трампа, визнав, що в Америці багато хто вірить у витікаючу від Росії загрозу миру. Росії вигідно підтримувати нестабільність у світі, щоб ціна на єдину статтю її експорту – нафту і газ – трималася на тому рівні, який влаштовує Москву. Проект «Північний потік – 2», вважає він, є для Москви виключно засобом позбавлення від залежності від транзитних шляхів через територію України і Польщі. Франція і Німеччина, які лобюють російський проект, фактично зрадили Київ і Варшаву. Єдиний, як вважає політолог, хто реально захищає східноєвропейських партнерів, це Д. Трамп. Він стежить, щоб ніхто не порушував американські санкції. Політолог стверджує, що те, що під контрактом «Північний потік – 2» стоять підписи А. Меркель і Е. Макрона, свідчить про те, що вони порушили власні санкції, а все, що вони говорили про захист України, є «порожніми словами»

Керимов, Айдын. „Для США – опасность не Россия, а Китай” для haqqin.az коментує політолог Леон Вайнштейн = [„Для США – небезпека не Росія, а Китай” для haqqin.az коментує політолог Леон Вайнштейн] / А. Керимов // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 17.11. (<https://haqqin.az/oldage/163195>).

***

В Україні в листопаді набув чинності закон щодо т. зв. анбандлінгу (закон про відділення діяльності з транспортування природного газу) Національної акціонерної компанії «Нафтогаз України». Закон забезпечує необхідні умови для виконання зобов'язань України щодо відокремлення діяльності з транспортування газу і забезпечення діяльності оператора газотранспортної системи згідно з європейським законодавством. Газета Верховної Ради опублікувала документ з текстом закону, пояснивши, що він вступає в силу на наступний день після прийняття. Закон був прийнятий наприкінці жовтня. У листопаді документ підписав Президент України В. Зеленський. Зобов'язання провести реструктуризацію «Нафтогазу», розділивши транспортування, зберігання і продаж газу, Україна взяла на себе в рамках Третього енергетичного пакета Європейського енергетичного співтовариства

Украина будет поставлять ЕС российский газ по европейским правилам = [Україна постачатиме ЄС російський газ за європейськими правилами] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 17.11. (<https://rus.postimees.ee/6828338/ukraina-budet-postavlyat-es-rossiyskiy-gaz-po-evropeyskim-pravilam>).

***

Добудова «Північного потоку – 2» не спричинить скасування транспортування російського газу через українську ГТС. Після того як Данія, нарешті, надала дозвіл на будівництво скандального газопроводу «Північний потік – 2», незворотна його добудова стає дедалі реальнішою. Автор наголошує, що після цього Україні доведеться дуже сутужно, оскільки велика частина газу, який транспортують нашою ГТС, піде дном Балтійського моря. «Невже Україна не може виторгувати для себе преференцій? Наскільки трагічна добудова „Північного потоку – 2” для нашої країни й ГТС і чи можливо запобігти різним ризикам та викликам, які стоять перед українською економікою?» – на всі ці питання і дає відповідь автор у своїй статті

Громов, Олег. Ми за трубу ще повоюємо / О. Громов // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 16.11. (<https://ukrslovo.net/svit/97854.html>).

ПРОБЛЕМИ ЧАЕС

Члени українсько-американської робочої групи з нерозповсюдження відвідали зону відчуження Чорнобильської атомної електростанції, щоб оглянути нову безпечну камеру «Арка», що захищає зруйнований четвертий реактор. «Арка», довжиною 162 м, висотою 108 м та загальною вагою 36000 т, охоплює стару оборонну споруду «Укриття», яка була побудована поспіхом у рік аварії та вже застаріла. Термін експлуатації «Арки» – 100 років

Experts from Ukraine, U.S. inspect new confinement over Chernobyl = [Експерти з України, США оглядають нове укріплення над Чорнобилем] // China Daily. – Beijing, 2019. – 26.11. (<https://www.chinadaily.com.cn/a/201911/26/WS5ddc8203a310cf3e35579f89.html>).

***

Експерти з України та США зустрілися, щоб обговорити ряд проблем, пов'язаних з нерозповсюдженням, контррозповсюдженням, стратегічним контролем експорту та безпекою кордонів. Зокрема, учасники зустрічі відвідали зону відчуження Чорнобильської атомної електростанції, щоб оглянути нову безпечну камеру «Арка», що захищає зруйнований реактор 4. Посольство США в Україні високо оцінило новий конфайнмент, назвавши його «безпрецедентним інженерним проектом будівництва в галузі ядерної енергетики». «Арка» обійшлася в 1,5 млрд євро. Кошти на реалізацію цього проекту надали понад 40 міжнародних донорів

Специалисты из Украины и США осмотрели новый конфайнмент над ЧАЭС = [Фахівці з України та США оглянули новий конфайнмент над ЧАЕС] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 26.11. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1126/c31519-9635643.html>).

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

В Україні заявили про початок серійного виробництва гвинтівки Snipex T-Rex. Цю снайперську зброю розроблено на харківському оборонному підприємстві ХАДО. Виробники називаю цю гвинтівку надпотужнішою зброєю

В Украине начато серийное производство сверхмощной винтовки = [В Україні розпочато серійне виробництво надпотужної гвинтівки] // Советская Белоруссия. – Минск, 2019. – 25.11. (<https://www.sb.by/articles/v-ukraine-nachato-seriyное-proizvodstvo-sverkhmoshchnoy-vintovki.html>).

***

Міністри оборони Литви Р. Каробліс і України А. Загороднюк підписали у Вільнюсі декларацію про наміри, що передбачають тіснішу співпрацю в галузі кібернетичної безпеки, обміну інформацією та даними про кібернетичні інциденти й атаки, складання планів спільних навчань. Міністри також обговорили двостороннє співробітництво, ситуацію з безпекою. Міністр оборони України відвідав Національний центр кібернетичної безпеки

Литва и Украина подписали соглашение по кибербезопасности = [Литва і Україна підписали угоду з кібербезпеки] // Литовский курьер. – Вильнюс, 2019. – 28.11. (<https://www.kurier.lt/litva-i-ukraina-podpisali-soglashenie-po-kiberbezopasnosti/>).

***

Колишній «народний мер» міста Горлівка в самопроголошеній ДНР Е. Матюха заявив, що є співробітником Головного управління розвідки (ГУР) Міноборони України. Про це він повідомив в ефірі телеканалу ТСН. За словами Е. Матюхи, протягом останніх п'яти років він перебував «в окупації, де займався провокаціями», а також сприяв виникненню конфліктів між групами ополченців. Е. Матюха пояснив, що про його місії не знала навіть дружина, яка після початку конфлікту поїхала до Києва. «Дійсно, Едуард – це та людина, яка надавала необхідну інформацію про реальну ситуацію на окупованих територіях», – заявив представник ГУР

В. Скібіцький. В управлінні розвідки додали, що завдяки Е. Матюсі нібито дізналися про плани «розширення збройної агресії» Росії. За словами Е. Матюхи, згодом того, що він був «народним мером» і включення в базу «Миротворець», відкрило йому «двері всюди» і зробило «героєм на дві республіки». «Дуже вдала ідея була створити сайт „Миротворець” і включити мене до цього сайту з моєї подачі», – розповів він. Згодом Е. Матюха став першим секретарем міського комітету «Комуністичної партії» самопроголошеної ДНР, що дало йому змогу налагодити контакти з КПРФ. «Саме ця партія стала для Кремля платформою для всіх проросійських анклавів в інших країнах. З російськими комуністами Е. Матюха формував гумконвої і нібито дізнався, що одне з їхніх завдань – відправляти готівку сепаратистам. «Мені відомо, що готівка доставляється шляхом т. зв. гуманітарних конвоїв. Якщо їде гуманітарний конвой, то долучають відповідне авто з цією готівкою», – заявив Е. Матюха. За його словами, у подальшому в самопроголошених ДНР і ЛНР можуть провести референдум про приєднання їх до Росії, створивши ще один інструмент тиску на владу України, щоб домогтися російського трактування Мінських угод або закону про особливий статус Донбасу

Бывший „народный мэ́р” Горловки признался в шпионаже в пользу украинской разведки = [Колишній „народний мер” Горлівки зізнався в шпигунстві на користь української розвідки] // DELFI. – Таллінн, 201. – 25.11. (<https://rus.delfi.ee/daily/abroad/byvshij-narodnyj-mer-gorlovki-priznalsya-v-shpionazhe-v-polzu-ukrainskoj-razvedki?id=88169581>).

***

До кінця фіскального року в США Пентагон надав Україні 214 млн дол. з 250 млн. Чотири сенатори-демократи звернулися з листом до міністра оборони США М. Есперо, висловлюючи занепокоєння з недоотримання Україною всієї суми. «Ми асигнували ці гроші. Вони повинні були бути витрачені протягом минулого фіскального року. Вже добігає кінця листопад, а гроші все ще не витрачені», – заявив один з авторів цього листа сенатор-демократ Д. Дурбін

Украина получит оставшуюся военную помощь США = [Україна отримає військову допомогу США] // Литовский курьер. – Вильнюс, 2019. – 23.11. (<https://www.kurier.lt/ukraina-poluchit-ostavshuyusya-voennuyu-pomoshh-ssha/>).

***

Генеральний штаб Збройних сил України повідомив про вибухи на артилерійській базі в Балаклії на північному сході країни. Інцидент стався під час утилізації залишків боєприпасів, що не підлягають транспортуванню. В Генштабі підкреслили, що процедура проводилася з урахуванням всіх заходів безпеки в спеціально обладнаному для цього місці. Прем'єр-міністр України О. Гончарук доручив почати термінову перевірку для з'ясування причин інциденту

Двое военнослужащих погибли, четверо ранены в результате взрывов снарядов на северо-востоке Украины = [Двоє військовослужбовців загинули, четверо поранені в результаті вибухів снарядів на північному сході України] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 16.11. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1116/c31519-9632766.html>).

КІБЕРТЕРОРИЗМ

Україна щодня стикається з численними кібератаками, велика частина яких виходить з Росії. Про це заявив міністр оборони країни А. Загороднюк. «Якщо ми говоримо про інформаційні технології, що впливають на дані та безпеку важливих інфраструктурних об'єктів, ми стикаємося з численними кібератаками щодня», – заявив міністр на міжнародному форумі з безпеки в Канаді

Украина обвинила Россию в ежедневных кибератаках = [Україна звинуватила Росію в щоденних кібератаках] // Новое время. – Ереван, 2019. – 25.11. (<https://www.novoye-vremya.com/posts/ukraina-obvinila-rossiyu-v-ezhednevnykh-kiberatakakh>ns-2019-11-25-110041).

***

Імовірний кіберзлочинець, який діяв в Україні та який вилучив мільйони з фінансових рахунків США протягом восьми років, був екстрадований до США, щоб понести федеральну відповідальність

Denney, Andrew. Alleged cybercriminal extradited from Ukraine for stealing millions from US financial accounts = [Імовірний кіберзлочинець екстрадований з України за крадіжку мільйонів з фінансових рахунків США] / A. Denney // New York Post. – New York, 2019. – 21.11. (<https://nypost.com/2019/11/21/alleged-cybercriminal-extradited-from-ukraine-for-stealing-millions-from-us-financial-accounts/>).

БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ

Президент Казахстану К.-Ж. Токаєв підписав закон про ратифікацію договору з Україною про екстрадицію. За останні три роки Україна видала Казахстану шість із 13 підозрюваних у злочинах. Ратифікація договору підвищить ефективність співпраці двох країн у боротьбі зі злочинністю

Президент Казахстана подписал закон о ратификации договора с Украиной об экстрадиции = [Президент Казахстана підписав закон про ратифікацію договору з Україною про екстрадицію] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 27.11. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/11/27/c31519-9635845.html>).

***

Співробітники антикорупційної служби розповіли про незвичні хабарі, які беруть казахстанські чиновники. Автор статті розповідає багато чого цікавого про хабарі в Україні. Наприклад, в Ужгороді кілька років тому був засуджений професор вузу, який прийняв перед держіспитами букет штучних квітів. Як виявилось, квіти були зроблені зі скручених купюр доларів і євро

Викторова, Ксения. Какие взятки берут казахстанские коррупционеры? = [Які хабарі беруть казахстанські корупціонери?] / К. Викторова // Экспресс К. – Астана, 2019. – 16.11. (https://express-k.kz/news/ekspertiza/kakie_vzyatki_berut_kazakhstanskije_korruptsionery-150379?sphrase_id=4302211).

РОБОТА ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

Українські чиновники заарештували громадянина Росії за підозрою у причетності до терористичної діяльності організації «Ісламська держава» в Житомирі. Його розшукували по лінії Інтерполу за вбивство

Ukrainos pareigūnai sulaikė Rusijos pilietį, susijusį su „Islamo valstybe“ = [Російський громадянин, пов'язаний з Ісламською державою, заарештований українськими правоохоронцями] // Lietuvos rytas. – Вільнюс, 2019. – 21.11. (<https://www.lrytas.lt/pasaulis/ivykiai/2019/11/21/news/ukrainos-pareigunai-sulaike-rusijos-pilieti-susijusi-su-islamo-valstybe--12658000/>).

***

Генеральна прокуратура України завершила процедуру екстрадиції громадянина Литви у США. Американські правоохоронці розшукували чоловіка, підозрюючи його в десяти серйозних транснаціональних кіберзлочинах. У Генпрокуратурі назвали цей приклад співпраці унікальним, оскільки це перша екстрадиція з України у США у спрощеному порядку

Україна екстрадіровала в США литовского хакера = [Україна екстрадувала в США литовського хакера] // Обзор. – Вільнюс, 2019. – 21.11. (<https://www.obzor.lt/news/n55020.html>).

***

Державне бюро розслідувань України (ДБР) повідомило Генпрокуратуру про те, що колишній Президент П. Порошенко отримає статус підозрюваного у двох кримінальних справах, замість статусу свідка. Розслідування стосується можливого неправомірного впливу на проведення конкурсу з добору кандидатів для призначення членів Вищої ради правосуддя. Ці дії кваліфікували за статтями про насильницьке захоплення влади і зловживання службовим становищем. Крім того, ДБР направило в Генпрокуратуру клопотання про зняття депутатської недоторканності з політика і притягнення його до кримінальної справи. Усього ДБР відкрило 12 кримінальних справ, у яких фігурує экс-президент України П. Порошенко

Что ждет Петра Порошенко = [Що чекає Петра Порошенка] // Независимая Молдова. – Кишинев, 2019. – 19.11. (<https://noi.md/ru/v-mire/chto-zhdet-petra-poroshenko>).

***

Державне бюро розслідувань України направило в Генпрокуратуру проект документа, на підставі якого до Верховної Ради буде представлений запит про позбавлення недоторканності экс-президента країни П. Порошенка і притягнення його до кримінальної відповідальності. П. Порошенко підозрюють у поваленні конституційного ладу, захопленні державної влади, а також у зловживанні службовим становищем

С экс-президента Украины Петра Порошенко могут снять неприкосновенность = [З экс-президента України Петра Порошенка можуть зняти недоторканність] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 18.11. (<https://rus.postimees.ee/6828843/s-eks-prezidenta-ukrainy-petra-poroshenko-mogut-snyat-neprikosnovennost>).

***

Служба безпеки України оголосила, що затримала одного з найважливіших лідерів ІД, грузина Аль Бара Шишані. Він був заступником Абу Омара аль-Шишані. Терориста затримали в Київській області біля будинку, де він жив. Затримання відбулося завдяки співпраці Служби безпеки України, Міністерства внутрішніх справ Грузії та американського ЦРУ

Zaremba, Maciej. Jeden z przywódców ISIS zatrzymany za naszą wschodnią granicą. Był zastępcą „ministra wojny” = [Один з лідерів ІД, затриманий за нашим східним кордоном, був заступником „військового міністра”] / M. Zaremba // Wprost. – Poznań, 2019. – 16.11. (<https://www.wprost.pl/swiat/10270350/jeden-z-przywodcow-isis-zatrzymany-za-nasza-wschodnia-granica-byl-zastepca-ministra-wojny.html>).

***

ФСБ Росії затримала в Ростовській області російського військовослужбовця, підозрюваного в шпигунстві на користь України. Про це повідомили в Центрі громадських зв'язків ФСБ Росії, передає ТАСС. Слідчими ФСБ Росії порушено кримінальну справу за ознаками злочину, передбаченого ст. 275 КК Росії («Державна зрада»)

Российский военный арестован за шпионаж в пользу Украины = [Російський військовий заарештований за шпигунство на користь України] // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 20.11. (<https://haqqin.az/news/163445>).

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

12 годин львівські хірурги разом із канадськими оперували 16-річного В'ячеслава з прифронтової Волновахи Донецької області. Кілька років лікарі госпіталю «Санібрук» у канадському Торонто на волонтерських засадах оперують українських ветеранів і військових. Місією керує професор О. Антонішин. Він має українське коріння. Волонтери розповіли батькам В'ячеслава про пластичних хірургів цього центру, які роблять операції з відновлення обличчя. Канадці погодилися допомогти хлопцеві. Оперували спільно з українськими колегами у Львівській лікарні № 8

Романчук, Катерина. Хлопцю з Волновахи зробили унікальну операцію на обличчі / К. Романчук // Гомін України. – Toronto, 2019. – 19.11. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21260/group/5>).

ІСТОРІЯ

У серпні 1858 р. львівський часопис Dziennik Literacki помістив розповідь В. Лозінського про давній конфлікт у родині Черемужинських із села Черемужинці біля Самбора. Суперечка була звичною для того часу. Родина одного села була поділена походженням з двох родоходів – одна половина була шляхетського гербу Байбуз, друга – гербу Сліповорон. Між собою вони ворогували давно, але протистояння загострилося, коли повинь зруйнувала спільне володіння – водяний млин. Обидві сторони 40 років судилися за те, хто має заплатити за відновлення млина

Хмельковський, Левко. Козацьким гетьманом був татарин / Л. Хмельковський // Свобода. – Parsippany, NJ, 2019. – 21.11. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%9a%d0%be%d0%b7%d0%b0%d1%86%d1%8c%d0%ba%d0%b8%d0%bc-%d0%b3%d0%b5%d1%82%d1%8c%d0%bc%d0%b0%d0%bd%d0%be%d0%bc-%d0%b1%d1%83%d0%b2-%d1%82%d0%b0%d1%82%d0%b0%d1%80%d0%b8%d0%bd/>).

***

Іван Крушельницький – талановитий поет, перекладач, графік і мистецтвознавець. Його поетична спадщина – це своєрідна скарбниця модерної поезії, в якій поет вилив свій сердечний біль за український народ. Не знав тоді поет, що радянщина – це справжнє пекло, в яке потрапивши, поборники за національність отримували одне – кулю в голову. Іван ризикнув і, зрештою, у 1934-му разом із групою українських митців, серед яких Г. Косинка, К. Буревій, О. Влизько, Д. Фальківський, був розстріляний в енкаведистських катівнях

Шевелєва, Мар'яна. Іван Крушельницький – один із символів української Голгофи / М. Шевелєва // Гомін України. – Toronto, 2019. – 21.11. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21269/group/9>).

***

Відтоді, як була створена Українська повстанська армія, минуло 75 років. Але й досі її історія овіяна міфами, у полоні яких перебуває чимало наших співвітчизників: на ній спекулюють політики, звинувачуючи її в тісній співпраці з нацистами і злочинах проти мирного населення Західної України. Офіційною датою створення Української повстанської армії вважається жовтень 1942 р. Але було б несправедливо не сказати, що перші її загони виникли задовго до цього – у червні 1941 р. на Поліссі під назвою УПА – «Поліська Січ». І створив їх Т. Бульба-Боровець

Боротьба на два фронти // Гомін України. – Toronto, 2019. – 19.11. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21270/group/20>).

ГОЛОДОМОР 1932–33 РР.

Президент України В. Зеленський нагородив орденом княгині Ольги III ступеня польського режисера А. Холланд, яка зняла фільм про Голодомор «Ціна правди». Цим самим орденом за вагомий внесок у вшанування пам'яті жертв Голодомору 1932–1933 рр. в Україні нагородили Д. Варнайте – радника канцелярії уряду Литви,

журналістку газети Washington Post, автора книги «Червоний голод. Війна Сталіна проти України». Хрестом Івана Мазепи нагородили Л. Трегуба – голову Асоціації прибалтійських українців Клайпеди

Хрестом Івана Мазепи = [Хрестом Івана Мазепи] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 24.11. (<https://www.obzor.lt/news/n55078.html>).

***

У Києві пройшла багатолюдна акція пам'яті жертв Голодомору. Президент України В. Зеленський заявив, що його країна ніколи не зможе забути і пробачити злочин Голодомору, винуватцем якого був сталінський режим. Після виступу В. Зеленського була оголошена загальнонаціональна хвилина мовчання. Учасники акції поклали свічки пам'яті до меморіалу жертв Голодомору

В Киеве состоялась акция памяти жертв Голодомора = [У Києві відбулася акція пам'яті жертв Голодомору] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 23.11. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30288415.html>).

***

У листопаді у храмі св. Патрика (Нью-Йорк) відбулася Панахида в пам'ять жертв Голодомору-геноциду 1932–1933 рр. в Україні. Молитву очолили ієрархи Української Католицької Церкви та Української Православної Церкви США. Разом з українською громадою пам'ять жертв Голодомору вшанували представники українського дипломатичного корпусу, американські політики та представники влади Нью-Йорку. Серед присутніх у храмі були ті, хто особисто пережив Голодомор та їхні діти, внуки і правнуки. Захід був організований Українським Конгресовим Комітетом Америки

У Нью-Йорку вшанували пам'ять жертв Голодомору // Свобода. – Parsippany, NJ, 2019. – 21.11. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%a3-%d0%9d%d1%8e-%d0%99%d0%be%d1%80%d0%ba%d1%83-%d0%b2%d1%88%d0%b0%d0%bd%d1%83%d0%b2%d0%b0%d0%bb%d0%b8-%d0%bf%d0%b0%d0%bc%d1%8f%d1%82%d1%8c-%d0%b6%d0%b5%d1%80%d1%82%d0%b2-%d0%93%d0%be/>).

КУЛЬТУРА ТА НАУКА

Музей національно-визвольної боротьби Тернопільщини відкрили до Дня Гідності та Свободи. Архівні документи, наукова література, тематичні виставки – у музеї зібрані різноманітні матеріали про історію національно-визвольної боротьби. Спеціально для музею до Тернополя привезли бібліотеку ОУН з Лондону. Три з половиною тонни книг про діяльність Організації Українських Націоналістів передала українська діаспора. Особливо цінним науковці музею вважають також архів Тернопільського окружного проводу ОУН

Гузушвілі, Тамта. У Тернополі відкрили музей національно-визвольної боротьби / Т. Гузушвілі // Гомін України. – Toronto, 2019. – 26.11. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21285/group/5>).

***

У Національному музеї-меморіалі жертв окупаційних режимів «Тюрма на Лонцького» відбувся вечір пам'яті українського поета, літератора, члена Українського національного фронту та Української Гельсінкської Групи, останнього Крайового провідника ОУН (б) у Радянській Україні З. Красівського. Своїми спогадами про З. Красівського поділилися ті, хто був знайомий із ним, а також про поета та провідника ОУН розповіли дослідники українського визвольного руху. Заходи з вшанування З. Красівського також пройшли в Тернополі, Івано-Франківську, Стрию, його рідному селі Витвиця

Пам'яті Зеновія Красівського // Гомін України. – Toronto, 2019. – 26.11. (<http://www.homin.ca/news.php/news/21286/group/5>).

***

Українська співачка, відома під псевдонімом Manu, справжнє ім'я Анастасія Дем'янюк, уже більше п'яти років живе і творить у Казахстані. Її сингл «Танцу You» номінували на премію Eurasian Music Awards 2018 у категоріях «Краща пісня» і «Дебют року». З піснею ж Montage на двох мовах – українською та англійською – Анастасію номінували на премію «Жил таңдауи-2018». У скарбничці заслуг робота в проекті «Нова хвиля» в балеті у всіх артистів, топ-10 з України «Хочу V ВІА Гру». Автор статті поспілкувалась зі співачкою

Сарсенова, Алина. Казахстанская украинка = [Казахстанська українка] / А. Сарсенова // Новое время. – Ереван, 2019. – 26.11. (<http://www.np.kz/highlife/26361-kazahstanskaya-ukrainka.html>).

***

Ректор Харківського авіаційного інституту Національного аерокосмічного університету України ім. М. Є. Жуковського, професор М. Нечипорук, посол України в Азербайджані В. Каневський, радник президентів AZAL і авіакомпанії Silk Way, академік Д. Ківа, а також група представників університету та посольства відвідали Національну академію авіації при ЗАТ «Азербайджанські авіалінії». У рамках візиту гості зустрілися з президентом AZAL Д. Аскеровим і ректором Національної академії авіації Азербайджану, академіком А. Пашаєвим. Були обговорені актуальні питання стратегії розвитку у сфері науки і освіти, яка реалізується Національним аерокосмічним університетом України і Національною академією авіації Азербайджану, а також напрями співпраці між навчальними закладами

И Арифа Пашаева наградили... = [І Аріфа Пашаєва нагородили...] // Haqqin.az. – Баку, 2019. – 25.11. (<https://haqqin.az/news/163822>).

***

Трохи японське, трохи українське – це 370 кв. м площа будинку за межами Києва, це сучасна суміш культур. Український архітектор С. Махно сконструював будинок для своєї родини, маючи на увазі дві речі: спадщина та любов до Японії. До будинку веде кам'яна стежка. У саду, де ростуть японські клени та сакури, встановлено українську зооморфну кераміку. Дах зроблено зі солом'яної стріхи. Стіни обмазано глиною, у техніці, яку використовували в українських хатах-мазанках. «Через Японію я навчився любити Україну. Коли я вперше поїхав до Японії і побачив, як вони цінують свою спадщину, я зрозумів, що українська культура надзвичайно багата, але ми її рідко цінуємо», – сказав архітектор

Architektas savo šeimai suprojektavo išskirtinį namą su Japonijos prieskoniu = [Архітектор створив для своєї родини ексклюзивний будинок з японськими елементами] // Lietuvos rytas. – Vilnius, 2019. – 23.11. (<https://www.lrytas.lt/bustas/architektura/2019/11/23/news/architektas-savo-seimai-suprojektavo-isskirtini-nama-su-japonijos-prieskoniu-12515162/>).

***

Українське підприємство космічної галузі КБ «Південне» має намір шукати корисні копалини і будувати місто на Місяці. Підприємство вже показало на виставці Dubai Airshow 2019 презентацію, в якій було розказано про місячний посадковий апарат і про майбутнє місто на Місяці. Планується, що спочатку апарат буде досліджувати поверхню Місяця і доставить на її поверхню вантаж масою до 150 кг

Украина захотела построить город на Луне = [Україна захотіла побудувати місто на Місяці] // Обзор. – Вильнюс, 2019. – 22.11. (<https://www.obzor.lt/news/n55046.html>).

***

Львів'янка Н. Морозова-Шимада – актриса театру і кіно – наразі живе і працює в Японії. Свого часу успішно закінчила філологічний факультет Львівського держуніверситету, згодом Харківський інститут мистецтв імені Івана Котляревського. Підкорювала сцени київських театрів і доїхала до Країни Східного Сонця. Автор статті поспілкувалася з відомою актрисою

Чечель, Людмила. Акторка і поетка Наталія Морозова-Шимада: Кордонів для творчості не існує / Л. Чечель // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 22.11. (<https://ukrslowo.net/ukrainian-community/97985.html>).

***

В Академії св. Василя Великого (Пенсильванія) відбувся конкурс декламації на честь видатної української письменниці, поетеси-шістдесятниці Л. Костенко. Поетичні змагання організував Центр студій спадщини Патріарха Йосифа Сліпого, що діє при Релігійному товаристві українців-католиків «Свята Софія» США. Це був четвертий конкурс, який відбувся в Академії з ініціативи «Святої Софії». Жюрі оцінювали учасниць за плавністю декламації, чіткістю вимови, інтонацією,

артистичністю виконання, драматизмом декламації, поставою. Учениці читали вірші українською та англійською мовами в перекладі професора славістики Університету штату Пенсильванія М. Найдана

Конкурс присвятили Ліні Костенко // Свобода. – Parsippany, NJ, 2019. – 21.11. (<http://svoboda-news.com/svwp/%d0%9a%d0%be%d0%bd%d0%ba%d1%83%d1%80%d1%81-%d0%bf%d1%80%d0%b8%d1%81%d0%b2%d1%8f%d1%82%d0%b8%d0%bb%d0%b8-%d0%9b%d1%96%d0%bd%d1%96-%d0%9a%d0%be%d1%81%d1%82%d0%b5%d0%bd%d0%ba%d0%be/>).

***

Автор статті поспілкувалась з одним із найпопулярніших українських письменників, котрі пишуть для дітей – Сашком Дерманським. Він неодноразово здобував відзнаки престижних літературних рейтингів і премій, таких як «Книга року БІ-БІ-СІ», «Коронація слова», «Книга року» та «Золотий лелека»

Базів, Любов. Сашко Дерманський: „У мене немає книг, перекладених російською, адже всі розуміють українську” / Л. Базів // Міст. – New York, 2019. – 20.11. (<http://meest-online.com/interview/sashko-dermanskyj-u-mene-nemaje-knyh-perekladenyh-rosijskoyu-adzhe-vsi-rozumiyut-ukrajinsku/>).

***

Канадський кінематографіст українського походження, автор сценарію першої англомовної художньої стрічки про Голодомор в Україні «Гірки жнива» Р. Бачинський-Гувер презентував цей фільм у Дніпрі. Фільм режисера Дж. Менделюка та продюсера Я. Ігнатовича «Гірки жнива» став першим художнім кіно, яке розповіло світовому глядачеві про трагедію, яка довго замовчувалася радянською владою та досі є маловідомою за межами України. Сценарист відвідав Меморіал жертвам Голодомору та політичних репресій, побував у історичному музеї й Музеї АТО і взяв участь у «круглому столі» на тему Голодомору. Автор статті розпитала, які його враження від міста та що він думає про можливість створення у Дніпрі Музею Голодомору

Блик, Людмила. Річард Бачинський-Гувер, сценарист фільму „Гірки жнива”: „Моя місія – презентувати фільм і зацікавити історією Голодомору” / Л. Блик // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 20.11. (<https://www.chasipodii.net/article/23807/>).

***

Професор І. Коцан став ректором Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки 14 років тому. За роки його ректорства змінилося дуже багато, проте плани у професора І. Коцана дуже великі. Тому він знову вирішив балотуватися на посаду ректора. Які аргументи на користь своєї кандидатури він висуває і для себе, і для людей, які мають його обирати? Про це авторка статті і поговорила з І. Коцаном

Малімон, Наталія. Ігор Коцан, ректор СНУ імені Лесі Українки: „Коли ідей більше, ніж досягнень, потрібно і далі реалізовувати свої плани” / Н. Малімон // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 20.11. (<https://www.chasipodii.net/article/23790/>).

***

В Україні набирають популярності курси вивчення української мови для іноземців. Здебільшого користуються уроками люди, котрі переїзять до України працювати або студенти. Серед відвідувачів таких занять є і російськомовні українці, котрі вирішили поліпшити свою українську. Викладачі визнають, що мода на українську збіглася й з ухваленням закону про мову, який запрацював у липні цього року. Він зобов'язує користуватися державною не лише чиновників усіх рівнів, а й сферу обслуговування, засоби масової інформації, кіно та театри

Рибалка, Ганна. Курси української мови стають все популярнішими серед іноземців / Г. Рибалка // Міст. – New York, 2019. – 20.11. (<http://meest-online.com/ukraine/society/kursy-ukrajinskoji-movy-stayut-vse-populyarnishymy-sered-inozentsiv/>).

***

В ізраїльському національному театрі «Габіма» в Тель-Авіві буде представлений спектакль Київського національного академічного театру російської драми імені Лесі Українки «Фальшива нота». Вистава поставлена українським режисером К. Кашликовим за п'єсою сучасного французького драматурга Д. Карона. Вистава йде російською мовою з перекладом на іврит. Вистава «Фальшива нота» показується в Ізраїлі за підтримки фонду «Генезис», який сприяє розвитку і зміцненню єврейської самосвідомості російськомовних євреїв у всьому світі

Киевский театр сыграет в Израиле пьесу на русском языке = [Київський театр зіграє в Ізраїлі п'єсу російською мовою] // Вести. – Ришон-ле-Цион, 2019. – 19.11. (<https://www.vesty.co.il/articles/0,7340,L-5628399,00.html>).

***

Спеціально для участі у фестивалі «Осінній Калейдоскоп-2019» в Естонію приїхав творчий колектив з України – Fashion Center Age of Beauty. Деякі діти вже вдруге опинилися на сцені порома Baltic Queen, але є діти, які вперше побачили Естонію і Таллінн. Керує цим українським творчим колективом з Полтави О. Агєєва. Організатором творчого фестивалю «Осінній Калейдоскоп» є школа моди і танцю Мах Moda, яка вже 15 років займається навчанням дітей акторської майстерності, моді і танцям

Украинские дети пришли в восторг от Таллинна: вот что им здесь больше всего понравилось! = [Українські діти прийшли у захват від Таллінна: ось що їм тут найбільше сподобалося] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 18.11. (<https://limon.postimees.ee/6829130/ukrainskie-deti-prishli-v-vostorg-ot-tallinna-vot-что-им-zdes-bolshe-vsego-ponravilos>).

***

Українські вчені та представники громадських організацій виступили проти навчання іноземних студентів російською мовою. Автори звернення до міністра освіти України Г. Новосад побоюються, що Україна за свій рахунок буде сприяти досягненню цілей російської сторони, яка зможе отримувати фахівців зі знанням російської мови. На думку активістів, іноземці повинні навчатися українською мовою

На Украине выступили против обучения иностранцев на русском языке = [В Україні виступили проти навчання іноземців російською мовою] // Бизнес&Балтия. – Рига, 2019. – 16.11. (<https://bb.lv/statja/v-mire/2019/11/16/na-ukraine-vystupili-protiv-obucheniya-inostrancev-na-russkom-yazyke>).

СПОРТ

Федерація боксу України надіслала офіційний лист за підписом президента ФБУ В. Продивуса Міністерству молоді і спорту з проханням ліквідувати «професіональний бокс» як окремий вид спорту та видалити його з Реєстру визнаних видів спорту в Україні. Віцепрезидент Ліги професіонального боксу України, єдина в історії нашої країни чемпіонка світу з професіонального боксу А. Шатернікова у відвертій розмові детально розповіла про цю ситуацію і за рахунок чого живе професійний бокс в Україні

Аліна Шатернікова, віцепрезидент Ліги професіонального боксу України: „Підстав для скасування професіонального боксу в Україні не існує” // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 20.11. (<https://www.chasipodii.net/article/23821/>).

***

Збірні Португалії та Туреччини завоювали путівки на чемпіонат Європи, зайнявши у своїх відбіркових групах другі місця. Нічия Сербії і України (2:2) дала змогу команді А. Шевченка пройти відбірковий етап без поразок. У відборі до Євро-2020 Україна здобула шість перемог і двічі зіграла внічию, а з урахуванням товариських зустрічей безпрограшна серія України становить 11 матчів

Португалия вышла на Евро-2020, сборная Украины продлила рекордную беспроигрышную серию = [Португалія вийшла на Євро-2020, збірна України продовжила рекордну безпрограшну серію] // День за днем. – Таллінн, 2019. – 18.11. (<https://rus.postimees.ee/6828602/portugaliya-vyshla-na-evro-2020-sbornaya-ukrainy-prodlila-rekordnuyu-besproigryshnuyu-seriyu>).

ТУРИЗМ

Токівські водоспади – це унікальне явище природи й одне з найкрасивіших місць Дніпропетровщини. У селищі Токівське активно розвивається туризм. Екскурсоводи радять вибрати такий маршрут, аби приїхати на водоспад зранку, помилуватись краєвидами та пофотографувати. Туристів Токівські водоспади

приваблюють ще й тому, що саме тут можна побачити й уявити, якими були колись Дніпрові пороги

Блик, Людмила. Токівські водоспади – диво серед дніпрового стєну / Л. Блик // Час і Події. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 20.11. (<https://www.chasipodii.net/article/23809/>).

ДОНБАС

Уряд Чехії розгляне пропозицію міністерства закордонних справ про виділення 50 млн крон організаціям, що надають гуманітарну допомогу країнам, які потерпають від військових конфліктів або природних катастроф. 10 млн крон планується направити Червоному хресту, який використовує ці кошти для медичної допомоги постраждалим від бойових дій на Донбасі. Стежити за використанням коштів буде посольство Чехії в Києві

Чехия хочет выделить Украине 10 млн крон = [Чехия хоче виділити Україні 10 млн крон] // Пражский експресс. – Прага, 2019. – 25.11. (<https://www.prague-express.cz/society/70503-chehiya-khochet-vydelit-ukraine-10-mln-kron>).

***

Пасажира на рейсі Люфтганза з Осаки в Мюнхен помітив вибухову політичну помилку в бортовій інформаційній системі. Український дипломат О. Макеєв у Твіттері повідомляє, що місто Донецьк віднесено до держави Росія. Він опублікував відео колеги, який помітив помилку. На фоні конфлікту в Україні це можна розуміти як політичну упередженість. Помилка містилася в придбаному програмному забезпеченні американського виробника. «Нам шкода», – заявила прес-секретар компанії у Франкфурті

Lufthansa-Karte ordnet ukrainische Stadt Donezk Russland zu = [На карті Люфтганза українське місто Донецьк вказане як російське] // Die Welt. – Berlin, 2019. – 20.11. (<https://www.welt.de/regionales/bayern/article203668204/Lufthansa-Karte-ordnet-ukrainische-Stadt-Donezk-Russland-zu.html?wtrid=onsite.onsitesearch>).

ПОЛІТВ'ЯЗНІ, ПОЛОНЕНІ ТА ЗАРУЧНИКИ

Представник Президента України на півострові Крим А. Кориневич заявив, що Росія утримує в анексованому Криму 110 політв'язнів. За його словами, усі ув'язнені перебувають у списках на обмін між Києвом і Москвою. Питання обміну буде, зокрема, обговорюватися на саміті «нормандської четвірки» за участю лідерів України, Росії, Франції та Німеччини. Сторони попередньо погодили обмін затриманими та ув'язненими за схемою «всіх на всіх». Представник В. Зеленського в Криму також заявив, що «українська влада не розглядає силовий сценарій повернення півострова – Офіс Президента розраховує на дипломатичне вирішення ситуації»

Россия удерживает в Крыму 110 политзаключенных = [Росія утримує в анексованому Криму 110 політв'язнів] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 22.11. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30286915.html>).

***

ПЕН-центри США та України присвятили щорічну акцію «День письменника на засланні» українському журналісту С. Асєєву, який був засуджений проросійськими сепаратистами самопроголошеної ДНР до 15 років позбавлення волі в колонії суворого режиму. Біля російського консульства в Нью-Йорку відбувся мітинг, організований ПЕН-центром США і активістами українсько-американського правозахисного руху «Разом». У Києві до акції на підтримку засудженого журналіста приєдналися редакція газети «Український тиждень», редактор сайту «Донбас. Реалії» А. Діхтяренко і представники інших ЗМІ, а також Центр Громадянських свобод, українські музиканти, письменники і учасники правозахисного руху

В Нью-Йорке и Киеве прошли акции в поддержку журналиста Станислава Асеева = [У Нью-Йорку та Києві пройшли акції на підтримку журналіста Станіслава Асєєва] // Эхо Кавказа. – Вашингтон, 2019. – 17.11. (<https://www.ekhokavkaza.com/a/30275197.html>).

***

Автор статті поспілкувалася з В. Балухом, проти якого сфабрикували три кримінальні справи, покараннями за які дали спочатку 320 год. виправних робіт, які замінили на 40 днів позбавлення волі з відбуванням покарання в колонії-поселенні; підкинули патрони і засудили в серпні 2017-го до трьох років і семи місяців колонії загального режиму, які після апеляції зменшили на два місяці. Ще додали статтю за нібито дезорганізацію роботи закладів позбавлення волі із застосуванням насилля до їхніх співробітників. І термін ув'язнення перетворився на чотири роки й 11 місяців. Цього року у вересні В. Балуха звільнили в рамках обміну ув'язненими між Україною і РФ. Автор поговорила з активістом у Києві, щоб дізнатися, як формувався проукраїнський стержень поглядів і переконань у кримчанина

Самченко, Валентина. Володимир Балух: Мені „зеки” ребра ламали на замовлення адміністрації / В. Самченко // Українське Слово. – Chicago [Illinois, USA], 2019. – 16.11. (https://ukrslovo.net/doli-ludski/ludi_ta_rechi/97785.html).

ПРОБЛЕМИ ВРЕГУЛЮВАННЯ СИТУАЦІЇ НА СХОДІ УКРАЇНИ

Українські військовослужбовці на Донбасі роблять муляжі американських протитанкових ракетних комплексів Javelin, адже таку зброю фактично забороняється використовувати у військових операціях. Про це в ефірі MSNBC розповів аналітик цього телеканалу і головний кореспондент The New York Times у Білому домі П. Бейкер. За його словами, справжні ПТРК, які поставлені Києву за рішенням адміністрації президента США Д. Трампа, насправді зберігаються в безпечному місці, а не на передовій

Украинские военные разместили в Донбассе муляжи комплексов Javelin = [Українські військові розмістили на Донбасі муляжі комплексів Javelin] // Minval.az. – Баку, 2019. – 16.11. (<https://minval.az/news/123936492>).

***

Державна прикордонна служба України повідомила, що управління Верховного комісара ООН у справах біженців /УВКБ ООН/ передало жителям непідконтрольній Києву частині Донбасу 157,3 т гумдопомоги. Гуманітарні вантажі були доставлені на Донбас на 19 вантажівках. До складу допомоги увійшли медичні препарати, гігієнічні набори та будівельні матеріали. З 2015 р. УВКБ ООН відправило непідконтрольній Києву частині Донбасу близько 60 гумконвоїв

УВКБ ООН передало жителям Донбасу 157,3 тонни гумдопомоги = [УВКБ ООН передало жителям Донбасу 157,3 тонни гумдопомоги] // Жэньминь жибао. – Пекин, 2019. – 26.11. (<http://russian.people.com.cn/n3/2019/1123/c31519-9634884.html>).

***

Під час зустрічі зі спікером Верховної Ради України Д. Разумковим спікер Сейму В. Пранцкетіс запевнив, що Литва бачить конкретні кроки, зроблені Україною на шляху до миру на Донбасі, і вітає їх. За словами спікера, після домовленості із сепаратистами місцеві вибори на Донбасі можливі лише з гарантією безпеки та вільного доступу для міжнародних спостерігачів та журналістів. Вибори, за його словами, повинні проходити відповідно до законодавства України та відповідати стандартам ОБСЄ

Viktoras Pranckietis pakvietė Ukrainos vadovus į Vilnių = [Вікторас Пранцкетіс запросив українських лідерів до Вільнюса] // Lietuvos rytas. – Вільнюс, 2019. – 18.11. (<https://www.lrytas.lt/lietuvosdiena/aktualijos/2019/11/18/news/viktoras-pranckietis-pakviete-ukrainos-vadovus-i-vilniu-12609879/>).

РЕАКЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ СПІЛЬНОТИ НА ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Міністри закордонних справ Литви, Естонії, України та Швеції оприлюднили спільну заяву із засудженням дій Росії в Україні. «Міністри зобов'язалися підтримувати зусилля України щодо перетворення у процвітаючого члена європейської демократії, а також у форматі Східного партнерства Євросоюзу», – ідеться в повідомленні МЗС Литви. У заяві наголошується на необхідності вирішення військового конфлікту на Сході України шляхом реалізації Мінських угод, суворо засуджується агресія Росії, що порушує територіальну цілісність України

Министры Литвы, Украины, Эстонии и Швеции осуждают действия РФ, поддерживают Киев = [Міністри Литви, України, Естонії та Швеції засуджують дії РФ, підтримують Київ] // Обзор. – Вільнюс, 2019. – 27.11. (<https://www.obzor.lt/news/n55147.html>).